У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ГРУДНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 11, 1970 No. 226. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 10-го грудня 1970 р.

В АМЕРИЦІ

ВІДКИНЕНИЙ РАНІШЕ СЕНАТОМ ПРОЄКТ будови суперсонічного літака-велетня, який летів би з понадзвуковою швидкістю в 1 800 миль на годину, Палата Репрезентантів прийняла 213 голосами проти 174 голосів. Таким чином справа залишається невирішеною і її буде знову розглядати Конгресова Конференція. На будову такого літака потрібно 290 мільйонів долярів. Противники твердять, що він занечищуватиме повітря, робитиме багато шуму тощо.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЮ ЙОРК НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР заповів ліквідацію від 6 000 до 15 000 місць серед службовців стейтового уряду та його філій по містах. Такий захід необхідний для того, щоб зекономити 100 мільйонів дол. і бодай частково збалянсувати наявні фінансові можливості стейту з необхідними видатками стейту. Крім того, губернатор Рокефеллер сказав, що не виключена нова підвишка податків.

НОВИМ КЕРІВНИКОМ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОПЕРИ в Ню Йорку напевно буде призначений керівник Стокгольмської опери, шведський мистець Коран Кентеле, який працює в оперовій ділянці понад 20 років. Зміна відбудеться в наступному сезоні, коли закінчиться контракт сучасного керівника Метрополітальної опери в Ню Йорку Рудольфа Бінга.

ПРЕМ'ЄР ПРОВІНЦІЇ ОНТЕРІО в Канаді Джон Робертс повідомив, що він має намір зрезиґнувати з того посту після 9 останніх років праці. Кандидата на його місце буде вибрано на конвенції Консервативної партії в 1971 році. Д. Робертсові 53 роки.

ВТІКАЧЕВІ З КАСТРІВСЬКОЇ КУБИ, молодшому морському офіцерові з кубинського корабля Ролядові Біезові Державний Департамент ЗСА надав право на політичний азиль. Біез скочив з кубинського корабля в море в Токіо і потім прийшов до американської амбасади та попрохав політичного притулку. Він вже в дорозі до ЗСА.

СЕНАТОР-ДЕМОКРАТ ФУЛБРАЙТ із Аркензо висловив думку, що американське командування наперед знало про відсутність американських воєннополонених у таборі Сонті в Північному В'єтнамі, отже були якісь інші цілі, коли туди посилали військовиків. Хоча Палата Репрезентантів схвалила резолюцію 347 голосами проти тільки 15, в якій винесено подяку за героїчну спробу врятувати воєннополонених, сенатор Фулбрайт все таки вважає, що треба вияснити, для чого тих вояків посилали в глиб Північного В'єтнаму.

КЕРІВНИК БЮРА В СПРАВАХ ІНДІЯН У ЗСА, індіянин Люїз Брюс, сказав, що він перевів опитування серед індіянських племен і що всі вони хотіли б мати більше прав на управління своїх резервацій. Однак, деякі представники окремої Комісії висловили сумнів, чи дійсно всі індіяни того бажають, бо виявилось, що 10 племен в Оклагомі заявилися проти такого пляну — їх не поінформовано, про які саме зміни йдеться.

СПЕЦІЯЛЬНА КОМІСІЯ В БОСТОНІ заявила, що пляноване об'єднання Гарвардського Університету з Редкліф Коледжом тепер не дало б добрих наслідків і було б передчасним. Виявилось, що в обох тих вищих школах є чимало керівних осіб, які ставляться опозиційно до проєкту такого об'єднання.

У СВІТІ

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ПРИЙНЯЛИ у понеділок 7 грудня 91 голосом без опозиції і тільки при 12-ох, що „стримались" — між ними всі комуністичні країни, — плян своєрідного корпусу мира Об'єднаних Націй, що буде складатися з добровільців, чоловіків і жінок, для ведення освітньої, господарської і суспільної праці в недорозвинених країнах. Не поставлено межі для віку добровільців, але прийнято, що це будуть здебільша молоді люди. Вони не діставатимуть платні, тільки невеликі гроші на своє утримання. На прийняття такого пляну наполягав особливо Іран.

ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ВЕРНУВСЯ віце-президент Нґуєн Као Кі, який впродовж 17-ох днів перебував в З'єдинених Стейтах. Він заявив, що дістав запевнення від керівних американських чинників, що вони не будуть втручатися до президентських виборів, які відбудуться у Південному В'єтнамі в наступному році. Він ще не рішився, чи буде кандидувати, але запевняв, що він „вояк без політичних амбіцій".

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВПЕРШЕ СУДИЛИ 12 осіб, — власника й адміністраторів корабельної лінії та його капітанів — за занечищування вод. Власника корабельної компанії „Гамбурґ-Ллойд" Юрґена Бернгольда покарано 8-місячною в'язницею і гривною 1.400 дол., як також подібні кари присуджено його адміністраторові і деяким капітанам за скинення до Райну десятків тисяч тонн хемікалій. У присуді сказано, що затруєння вод Райну може принести страшну шкоду мешканцям суміжних земель. Кару в'язниці тимчасово припинено.

НА ОКІНАВІ В ЯПОНІЇ ВІДБУВСЯ другий уже військовий суд над американським підстаршиною Роналдом В. Джансоном, що його вперше засудили були на 12 років в'язниці за знасилування одної японки та який відсидів уже два роки. Військові власті рішили перевести другу розправу після того, як виявилося, що Джансон впав жертвою змови, членом якої була й ота, підкуплена ворожими йому вояками, японка. Роналд Джансон — мурин з Бруклину в Ню Йорку і кампанію за переведення нової судової розправи вів нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз". У трибуналі засідали два американські підполковники, один майор, чотири сотники й один лейтенант.

В ІРЛЯНДІЇ ПОСТАВ сильний спротив проти проголошеного прем'єром Джеком Линчем винятковового стану, зверненого проти екстремістів з націоналістичного підпілля. В рядах партії прем'єра опозиція протестує проти того, щоб членів так званої Ірляндської Республіканської Армії судили перед військовими трибуналами, а не на цивільних публічних розправах.

У СТОКГОЛЬМІ У ШВЕЦІЇ ПРОМОВЛЯВ американський лавреат нагороди Нобеля економіст Пол Семюелсон, професор Массачусетського Інституту Технології, який критикував господарську політику президента Ніксона та закликав його до звертання більшої уваги на ліквідацію халупничих дільниць у великих американських містах.

УРЯД АФРИКАНСЬКОЇ КЕНІЇ ВИДАВ гостру заборону переводити лови на старого слона Ахмеда, який став національною гордістю автохтонів, коли в жовтні цього року накручено фільм з Ахмедом, як центральною постаттю фільму.

У ЗСА ПОЧАВСЯ СТРАЙК ПРАЦІВНИКІВ 150 ЗАЛІЗНИЧИХ ЛІНІЙ

Вашингтон. — Починаючи від год. 12.01 вночі з четверга 10 грудня ц. р. у ЗС почався страйк понад 500 000 робітників і службовців 150 американських залізничих ліній, внаслідок якого припинився фактично майже увесь залізничий рух за винятком деяких підміських ліній у Ню Джерзі й Ню Йорку, як наприклад лінії Пет (Path) між Нюарком і Джорнел Сквер у Джерзі Сити. Започатковано страйк, не зважаючи на те, що палатно - сенатська конференційна комісія прийняла на вимогу през. Ніксона законопроєкт про відкладення страйку до 1 березня 1971 року з одночасною рекомендацією про підвищення заробітних платень в середньому на 13.5 відсотків для 400 000 залізничих робітників. Президент спілки залізничих і летунських клерків Ц. Л. Денніс, найбільшої із чотирьох спілок транспортових робітників заявив безпосередньо перед північчю з 9 на 10 грудня, що усі спроби очолюваної ним професійної спілки й інших спілок закінчилися невдачею і що немає іншого виходу, як починати страйк. Відповідне доручення проголосили також проводи інших спілок. Внаслідок страйку в самому тільки Ню Йорку 143. 500 осіб реґулярно доїжджаючих до праці, примушені користуватися автами й автобусами. У зв'язку з припиненням поїздів, пасажирських і вантажних, пошта зарядила видатне обмеження своєї служби. Поштові уряди приймають поштові посилки другої і третьої кляси і газети, як також посилки четвертої кляси (пакунки) тільки для місцевостей, які не віддалені більше як 300 миль від місця їх надання. Листування першої кляси, як також летунські листи листи і посилки (пакунки) пошта прийматиме реґулярно і без обмежень із встановленою поштовими приписами нормальною величиною і вагою. Робітничі спілки, які об'єднують майже 80 відсотків усіх залізничих робітників, вимагають підвишки їхніх заробітних платень, які виносять 3.45 до 3.60 за годину, на 40 до 45 відсотків протягом трьох найближчих років. Керівництва залізничих компаній зоферували із свого боку, згідно з рекомендаціями покликаної Президентом ще у вересні ц. р. спеціяльної ради. В урядових колах сподіваються, що справа залізничого страйку буде заторкнена і з'ясована президентом Ніксоном під час заповідженої ним пресової конференції на четвер 10 грудня ц. р., година 7-ма веч.

Українська Євангелицька Молодь Америки і Канади відбула перший з'їзд

Ню Йорк (С. Г.). — Тут в днях 27, 28, і 29 листопада ц. р. відбувся перший З'їзд-зустріч Української Євангелицької Молоді Церков Громад Божих Америки і Канади в українській евангелицькій церкві при 7 вулиці і 3 евеню.

Моттом з'їзду було: Об'єднати всю Українську Євангельську Молодь для духової й виховної праці на терені власних місцевих Церков і для місійної праці в інших країнах. Піднести духовий стан молоді по місцевих церквах шляхом пильних студій Божого Слова й дотримування в житті науки Господа Ісуса Христа.

Ініціятива відбути такий загальний З'їзд повстала в Нюарку під час зібрання молодечого гуртка при місцевій церкві, де були приявні Стефан Хомик, Едвард Калапух, пастор Андрій Давидюк, Леонід Якобчук, пастор Василь Давидюк з Торонта і пастор Володимир Козолюк.

В імені ініціятивного комітету З'їзд відкрив Стефан Хомик, вітаючи присутніх, а по переведеній молитві приступлено до намічення програми, якої опісля придержувалась вибрана президія З'їзду в особах Л. Куця з Лос Анджелесу, як голови, і Леоніда Якобчука з Нюарку, як секретаря. У З'їзді взяли участь представники Української Євангелицької Молоді із Сіятел, Сан Франсіско, Бурлінґену, Лос Анджелесу, Чикаґо, Клівленду, Філядельфії, Савт Ріверу, Нюарку, Спрінґфілду, Ню Бритин, Мілвіл та ін. З Канади прибули з Торонта, Ванкуверу, Лондону, Ватерфорду, Сан Кетрін і Ґамілтону.

Під час З'їзду були виголошені доповіді на релігійні теми та був висвітлений фільм з місійної праці молоді в Україні та інших країнах, а головно в Південній Америці. Багато уваги присвячено Богослужбам, під час яких були виступи церковних хорів з Нюарку і Сан Франсіско. Були виступи духової оркестри з Чикаґо і струнної з Нюарку. Були і сольоспіви, дуети, квартети.

(Закінчення на стор. 5-ій)

Видавництво „Сурма" видало дві платівки Зіновія Штокалка

Ню Йорк.— Заходами гурта ентузіястів й у видавництві Мирона Сурмача „Сурма" в Ню Йорку видано п.н. „О, думи мої" дві платівки із записами дум і пісень померлого передчасно в червні 1968 р. відомого на еміґрації бандуриста-віртуоза, за фахом лікаря, Зіновія Штокалка. Записані були ці пісні й думи у виконанні Покійного ще в 1952 році. На першій платівці репродуковані магнітофонні записи двох дум — про Олексія Поповича і про козака Голоту, двох пісень — „Сіяв мужик гречку" та „Іди від мене" й інструментальної „Турецький танок". На другій платівці подані записи знову ж двох дум — про Марусю Богуславку та про Озівських братів, жартівливої пісні „Чечітка", в'язанки українських народних пісень та маршу партизанів. Видано ці платівки за звуковою редакцією Степана Максим'юка і з його ж статтею про „Бандуриста Зіновія Штокалка" українською й англійською мовами і з двома фотопортретами З. Штокалка. Появився цей альбом платівок в мистецькому графічному оформленні Мирослава Григорієва. Народжений 1920 р. Зіновій Штокалко вчився на бандурі ще з молодих років у Львові. Перебуваючи в ЗСА, продовжував свої студії кобзарського мистецтва і, використовуючи матеріяли з нюйоркських бібліотек, написав велику працю з цієї ділянки, яка залишилася ще невиданою.

Сл. п. д-р Зіновій Штокалко

У В'єтнамі буде тільки коротке перемир'я на Різдво і Новий Рік

Сайґон. — Південно-в'єтнамський уряд рішив, що на Різдво і Новий Рік обов'язуватиме воєнне перемир'я тільки по одному дневі. В'єтконг проголосив був через своє підпільне радіо, що повстанські війська будуть зберігати перем'иря три дні на Різдво і три дні на буддистський Новий Рік, який є традиційним святом азійських народів 27 січня. Американський Уряд сприяв довшому перемир'ю у В'єтнамі, сподіваючися, що може воно автоматично продовжиться і перейде у замирення. Але південно-в'єтнамське командування пригадує, що комуністи порушували перемир'я кожного року, а в січні 1968 року повели саме на буддистський Новий Рік найбільшу за всю В'єтнамську війну атаку проти відкритих південно-в'єтнамських міст. Можливо, що перемир'я таки буде продовжене, якщо президент Ніксон виразно заявився би за те на своїй пресовій конференції, яку заповіджено на четвер 10 грудня, або тоді, коли б комуністичні війська не вели ніяких зачіпних дій, а альянтські війська з свого боку застосувались би до того затишшя.

Рада Безпеки ОН засудила Португалію за інвазію проти Ґвінеї

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй прийняла до відома звідомлення своєї місії, яка їздила до африканської Ґвінеї і ствердила, що хоч напасниками були чорні африканські автохтони, проте вони прибули на португальських висадних човнах з португальською залогою. На цій підставі Рада Безпеки натаврувала Португалію та засудила її заплатити відшкодування Ґвінеї за всі шкоди, що її нанесла та коротка інвазія два тижні тому. Однак той присуд прийнято заочно, бо представник Португалії не взяв участи у тому засіданні Ради Безпеки й заявив відразу, що Португалія не буде повинуватися рішенню Ради Безпеки, що прийняте на основі неправдивого обвинувачення. ЗСА стримались від голосування в Раді Безпеки. У тому самому часі у столиці Ніґерії Лягосі зібрались міністри закордонних справ 41 африканської держави, на якому президент Ніґерії ген. Якубу Ґовон заявив повну солідарність членських держав Організації Африканської Єдности з Ґвінеєю та назвав недавню інвазію до Ґвінеї, як „виклик проти всіх країн Африки". Однак західні кореспонденти в Ґвінеї припускають, що будуть повторюватися спроби скинення в Ґвінеї диктаторського режиму тамошнього президента Секу Туре, організовані ґвінейськими політичними еміґрантами.

До Вашинґтону прибув ізраїльський військовий міністер Моше Даян

Вашинґтон. — Ізраїльський військовий міністер ген. Моше Даян прибув в середу 9 грудня до Америки і мав перевести у четвер - п'ятницю цього тижня наради з президентом Ніксоном, державним секретарем Віллямом Роджерсом та секретарем оборони Мелвіном Лердом. Моше Даян відомий, як прихильник замирення з арабами. Він переконаний що арабські лідери також хочуть замиритись з Ізраїлем, бо перманентний воєнний стан виснажує економічні арабські країни, не дозволяє їм звертати увагу на культуру і господарку всередині їх країн та узалежнює їх від Совєтського Союзу, який використовує ситуацію, щоб тримати в Єгипті кілька тисяч своїх старшин і підстаршин. Однак теперішній приїзд Моше Даяна не стоїть у зв'язку з перебуванням в першій половині цього тижня в Америці йорданського короля Гуссейна. Вже пів року тому велика американсько - жидівська організація Амерікен Джуїш Аппіл, яка збирає фонди для Ізраїлю, запросила Даяна виголосити в суботу 12 ц. м. промову на її бенкеті в Ню Йорку, після чого Моше Даян відлетить назад до Ізраїлю.

Громада попрощалася із сл. п. Фотієм Мелешком

Ню Йорк. — У присутності вдови-дружини п-і Марії, дочки та синів, у похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку увечорі 9-го грудня отець Іван Данилевич в супроводі частини хору під диригуванням проф. І. Завітневича з православної катедри св. Володимира відправив зворушливу панахиду, а під час співу всіми присутніми „Вічная Пам'ять" — над відкритою домовиною видатного українського письменника-романіста, майора Армії УНР і громадського та культурного діяча, члена Правління Асоціяції Діячів Української Культури сл. п. Фотія М. Мелешка в жалобі схилився на прощання прапор Об'єднання бувших Вояків Українців у Америці. Сл. п. Фотій Мелешко помер після операції в Ню Йорку 6 грудня 1970 р. на 83 році життя, висловивши перед смертю прохання, щоб бажаючі, замість квітів на його могилу, склали пожертви на допомогу родині видати третій том трилогії „Три покоління".

Письменника і побратима по зброї прощали в останню дорогу голова Відділу ОбВУА д-р Іван Козак, П. Вишневецький від Вільного Козацтва, членом якого був сл. п. Фотій Мелешко ще в Україні в роках Визвольних Змагань, ред. Леонід Полтава від українських письменників, д-р Борис Ржепецький від Громадянства. Тоді ж було проголошено, що в „Самопомочі" в Ню Йорку відкривається з 10 грудня 1970 р. окремий „Фонд сл. п. Фотія Мелешка" на видання його творів. На панахиді, що відбулась у заповненій людьми залі похоронного заведення, були українські ветерани, люди різних фахів і представники різних покоління, в тому генерал А. Валійський, земляк-херсонець П. Семененко, письменник Іван Керницький, диригент проф. С. Вожаківський та ін.

Коли друкується це число „Свободи", у четвер 10 грудня, тлінні останки сл. п. Фотія Мелешка були перевезені вранці з похоронного заведення до катедри св. Володимира УПЦеркви при 160 Захід 82 вулиця, а звідти після Заупокійної Служби Божої — до Бавнд Бруку, Н. Дж. Письменник і майор Армії УНРеспубліки, організатор повстанського петлюрівського загону на Херсонщині, член Вільного Козацтва, сл. п. Фотій Минович Мелешко мав бути похований о 12-ій год. дня на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, а від членства АДУК над свіжою могилою Письменника мав промовляти проф. С. Вожаківський.

В Україні розповсюджують друге число захалявного „Українського Вісника"

Балтімор (УІС, „Смолоскип"). — В Україні поширюється у відписах друге число захалявного журналу „Український Вісник". Це число дещо різниться від першого — своєю спрямованістю та поширенням тематики. Одним з найважливіших документів у цьому числі — це стаття „Про каґебівський „самвидав", в якій розказується як агенти КҐБ стараються фальшувати захалявні матеріяли та йти на різні провокації, щоб дискредитувати рух опору на Україні та авторів деяких захалявних матеріялів і документів.

Другий випуск „Українського Вісника" появився в травні 1970 року і він має 58 сторінок машинопису. До цього чергового випуску „УВ" входять такі матеріяли: 1. Завдання „Українського Вісника", 2. Судовий процес у Дніпропетровську (дані про суд над І. Сокульським, М. Кульчинським і В. Савченком), 3. Микола Плахотнюк — „За нами — правда" (відповідь наклепникам), 4. Іван Сокульський — добірка віршів, 5. Микола Кульчинський — добірка віршів, 6. Агандян — „Сучасний стан радянської економіки", 7. Лист 64 київських громадян, 8. Процес Святослава Караванського (14-24 квітня 1970 року у Володимирській тюрмі), 9. Клопотання С. Караванського від 19 березня 1967 року, 10. Лист ув'язненого Степана Ведрила, 11. Арешти і суди у Харкові, 12. Останнє слово Станіслава Недобори на суді 10 березня 1970 року, 13. Інші суди, арешти, допити, обшуки, 14. Заява Валентина Мороза від 2 травня 1970 року, 15 скарга В. Іванишина від 1 травня 1970 року, 16. Переслідування за переконання. Українофобія. Різне, 17. Навколо праці І. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?" 18. У світі літератури і мистецтва, 19. Огляд українського „Самвидаву", 20. Про каґебістський „Самвидав", 21. Українські політв'язні в тюрмах і таборах, 22. Очима чужоземців.

Згідно з інформаціями, які подано в другому випуску „Українського Вісника", відомого українського письменника і перекладача Святослава Караванського суджено у Володимирській тюрмі від 14 до 24 квітня 1970 року з кількаденними перервами. С. Караванський засуджений до 8 років ув'язнення, з них 5 років тюремного ув'язнення, решта в таборі судового режиму. До цього ще доразховуються роки, які С. Караванський не добув із попереднього 25-річного терміну, але так, щоб сума термінів не перевищувала 10 років. Себто С. Караванський повинен ще відсидіти 10 років.

Згідно з інформаціями одержаними з України, в Києві заарештовано групу студентів ,які мали переписувати й поширювати це друге число „Укр. Вісника".

Відбудеться економічно-науковий симпозіюм ТУІА в Ню Йорку

Ню Йорк. — Заходами Товариства Українських Інженерів Америки, що його очолює інж. Володимир Гнатківський, у приміщенні Українського Інституту Америки при 5-й евню відбудеться у суботу 12 грудня Економічно-науковий симпозіюм по проблемах керування. За організацію симпозіюму відповідає інж. Зенон Салевич, координатором сесій є інж. Мирон Гнатенко. Початок о 4-й по полудні. На симпозіюмі виголосять доповіді: інж. Карло Зайнінґер з Принстону, Н. Дж. — „Керування лябораторійними дослідженнями в ділянці мікроелектроніки", інж. Ігор Суховерський з Клівленду — „Новий спосіб керування робочою силою", інж. д-р Богдан Кекіш — „Економіка в промисловості", інж. Володимир Баранецький — „Інтернаціоналізація фінансового ринку" та інж. Сидір Тим'як із Пітсбурґу — „Правна сторінка інженерської професії". Доповідачі займають відповідальні пости в американських фірмах та є членами різних фахових американських і українських товариств та організацій. Запланований симпозіюм вирізняється конкретністю й новизною тематики. Запрошують усіх зацікавлених.

„Українці домагаються помісности" — інформує вашинґтонська газета

Вашинґтон, Д.К. — Столичний щоденник „Ди Івнінг Стар" з суботи 5 грудня 1970 р. надрукував інформацію свого кореспондента Арона Рувінського, в якій сказано: „Сім років тому Архиєпископ Йосиф Сліпий вийшов на свободу після 18 літ ув'язнення в СССР і виступив з промовою до схвильованого збору єпископів на Ватиканському Екуменічному Соборі. Зібрані гаряче заплодували, коли він запропонував надати Українській Католицькій Церкві патріярхальний устрій". Однак, зазначає „Івнінг Стар", найбільша із усіх Східних Церков, пов'язана з Ватиканом, Українська Церква і досі домагається свого власного Патріярхату". Газета інформує, що відомості про заплянoвану того дня демонстрацію однієї тисячі мирян Української Католицької Церкви подав д-р С. Гіль з Вашингтону, відповідальний за лад під час демонстрації перед Папською Делеґатурою у Вашинґтоні. Д-р Гіль вияснив представникові „Івнінг Стар", що українці-католики, священики і єпископи домагаються офіційного проголошення Патріярхату для УКЦеркви. Менші Східні Церкви, як Маронітська, Коптиська, Мелхітська й ін. мають свою напівавтономію — власні патріярхати, а майже шестимільйонова Українська Католицька Церква і до нині не має права на самоуправління. В кінці замітки переповіджена історія арешту, звільнення з Сибіру та возведення до гідности Кардинала Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Владики Йосифа Сліпого.

„СВОБОДА" ПІД ЧАС СТРАЙКУ ЗАЛІЗНИЦЬ

Передбачуючи можливість страйку на залізницях, поштовий уряд в середу, 9-го грудня, поінформував „Свободу" про ембарґо на поштові посилки другої кляси, якою користується „Свобода". У четвер, 10-го грудня, коли друкувалося це число „Свободи", було офіціяльне повідомлення, яке потвердив також місцевий поштовий уряд, що посилки цієї другої кляси приймається для пересилки тільки в промірі до 300 миль. Користаючи з цієї обмеженої можливости пересилки, „Свобода" друкується нормально і це число буде переслане додатково також передплатникам поза засягом 300 миль негайно як ембарґо буде відкликане, що може статися ще заки закінчиться його експедиція

ЄВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Україна в Гарварді

Виставки україніки, влаштовувані Комітетом Українських Студій при Гарвардському Університеті, одночасно в двох великих бібліотеках цього університету — загальній Вайденера і рідкісної книги — рукописів і стародруків Говтона, є справді небувалою культурною подією, як її визначив у своєму широкому повідомленні про ці виставки голова згаданого Комітету проф. Омелян Пріцак. В історії Американської України це перша такого роду подія. Це вперше в найстаршому американському університеті із визнаним в усьому світі науковим авторитетом і престижем буде поданий перегляд найвидатніших подій, періодів і постатей української науки і літератури за десять сторіч.

Репрезентоване на цих виставках україніки, крім унікального хозарського документу із X стор., не тільки українське книгодрукування, починаючи з кінця XV стор. у Кракові і згодом в Заблудові й у Львові аж до останнього часу, але й важливіші періоди політичної і культурної історії України останніх п'яти сторіч. Вичерпно представлена козацька доба — українськими і східніми джерелами, оригінальними універсалами й документами, західніми реляціями, описами і мапами, на яких, починаючи вже з XVII стор., зафіксована назва України. Окреме місце приділено такій видатній і водночас знеславлюваній Москвою постаті в історії України, як гетьман Мазепа. Широко представлений розвиток української політичної думки XIX і XX сторіч і історія визвольних змагань та еміграції. Спеціяльне місце надано історії української науки і таких її осередків, як Львів, Харків, Київ, Одеса з окремим відділенням започаткованих так успішно й добре Українських Студій у Гарварді. Література репрезентована на виставках багатою шевченкіяною і низкою перших видань та автографів видатних українських письменників XIX і XX сторіч. Характеристичними зразками показане українське народне й образотворче мистецтво.

Головну увагу звернено на факти і документи, значить не на пропаганду, а на те, що найкраще і найосновніше промовляє до розуму і свідомости чужоземних глядачів, як також української молоді, що України не бачила і не знає, але признається до неї, хоче її пізнати й любити. В цьому головна вага влаштовуваних у гарвардських бібліотеках виставок україніки — таких же переломових подій у ставленні американського наукового світу до української справи й науки, як нею було створення при Гарвардському Університеті Осередку Українських Студій.

Проти екстремізму

Діяльність екстремістичних — чорних і білих — груп в Америці не припиняється. Поруч з убиванням поліцистів та підкиданням бомб під окремі будинки — спалено й рафінерію в Ню Джерзі. Але було б грубою помилкою характеризувати відносини в Америці за тими терористичними актами. Вони не тільки не віддзеркалюють загальних настроїв, а — навпаки — сприяють зворотові масових настроїв „направо" і насторожують проти того надмірного лібералізму, який спричинився до роззухвалення злочинних елементів.

Загал американського громадянства відкидає екстремізми однаково правий, як і лівий. Дейвід Лоренс в „ЮС Ньюз енд Ворлд Ріпорт" з 14 грудня ц.р. звертає увагу на останні опитування Джорджа Ґеллупа з Американського Інституту громадської думки, за якими в Демократичній як і в Республіканській партіях велика більшість заявляється за „серединою дороги" чи за „поміркований консерватизм" і проти „лібералізму". Це саме стосується „незалежних", ба навіть льокальних „консерватистів". На 49 мільйонів зареєстрованих демократів тільки 14 мільйонів признається до „лібералів", а з 35 мільйонів зареєстрованих республіканців тільки 4 мільйони сприяють „лібералам". Тим паче не можна зараховувати до лібералів тих „правих" демократів, як губернатор Алабами Джордж Воллес, що кандидував, як „незалежний", чи республіканців, як сенатор Джеймс Л. Баклі з Ню Йорку, що кандидував, як „консерватист". Дейвід Лоренс твердить, що Демократична партія мусить поставити в президентських виборах у 1972 році такого кандидата, якому не можна було б причепити ліберальної латки.

Акти терору екстремістів розминаються з ціллю, бо мобілізують нарід — проти них. Тому поважна американська преса не турбується тими актами, як явищем, що погрожує державно-суспільному ладові. Вона вважає, що екстремізм, який порушує безпеку, є проблемою органів безпеки, — поліції й ЕфБіАй, які дадуть собі з цією проблемою раду. Щонайвище — злочинний екстремізм може спонукати Конгрес і Уряд до поширення компетенцій органів безпеки і судів, при прихильній поставі народу.

Віра Дорожинська

В СВІТОВОМУ КАЛЕЙДОСКОПІ

Добре поінформовані дипломатичні кола на Заході запевняють, що в найближчому часі совєтський прем'єр Косиґін зречеться свого становища. Причина: недуга серця, скомплікована хворобою нирок чи печінки.

Найбільше заслужений совєтський дипломат-шпигун, Сергій Кудрявцев, що перебуває тепер в Камбоджі, а перед тим був амбасадором на Кубі, незабаром має дістати призначення амбасадора до Каїро або Дамаску.

Родини совєтських військовиків, убитих під час боїв в Єгипті, повідомляють, що вони загинули в автомобільних катастрофах.

З СССР вислано декілька тисяч парасоль кольору „хакі" для совєтських вояків в Єгипті, які тяжко переносять африканську спеку.

Вдосконалені совєтські ракети САМ-3 виявились далеко гіршими від своїх попередників САМ-2.

Совєтські дипломати перешіптуються, що в скорому часі міністер закордонних справ Андрій Громико буде замінений теперішнім амбасадором у Вашинґтоні Анатолієм Добриніним.

На віддалі 17 миль від Суезького каналу большевики побудували широку радарну сітку для захисту від ізраїльських джетів.

Один із східньоевропейських дипломатів стверджує, ніби Москва відтягає свої війська із Східньої та Середньої Европи, де з часу чехословацької кризи була розміщена 31 дивізія. Ці війська пересилаються на китайські кордони, де дотепер на 5 000 миль було лише 30 совєтських дивізій. Китайські кордони обсаджуються також військами держав-сателітів.

Після величезного землетрусу в Перу, перувіянський уряд, що не виявляє симпатій до ЗСА, мусів ствердити, що найбільша допомога прийшла саме із ЗСА.

Наслідки компютерських обчислень показують, що вступ Англії до Европейської Економічної Спільноти надзвичайно зменшив би експорт сільськогосподарської продукції з Америки.

Пентаґон відтягнув з війська прославлені спеціяльні відділи „зелених беретів", створені президентом Кеннеді, мотивуючи це тим, що американська армія не може мати упривілейованих частин. А чи колишні кадети Вест Пойнту не творять еліти армії ЗСА?

Президент Ніксон, відвідавши Европу, до певної міри заспокоїв правого та лівого диктаторів, маршала Тіта та ґенералісимуса Франка, запевнивши їх, що, хоч СССР має великі морські збройні сили на Середземному морі, це море не стане озером Брежнєва. Запорукою цього є американська військова фльота.

Величезна кількість потоплених під час другої світової війни пароплавів, що перевозили нафту, на дні океану один за одним ржавіють і розвалюються. Минулого літа в багатьох місцях вже з'явилися на морській поверхні величезні оливні „плями".

Океанологи побоюються, що це може бути смертельною загрозою для морської фавни.

„Батько" комуністичної Угорщини, учень Сталіна — Ракочі, повернувся на батьківщину умирати. Його похорон напевно витворить пікантне становище для теперішнього диктатора Кадара, який відмовився хоронити Ракочі від імени партії. Похорон Ракочі, що є жидівського походження, може притягнути велику кількість людей, і лідери комуністичної партії Угорщини бояться нового „перевороту".

Припускають, що Ґомулка після укладення німецько-польського договору піде на „відпочинок", а його місце займе Станіслав Коцілек, 37-літній секретар партійної організації з Данціґа, або Едвард Гісрек, секретар партійної організації з Катовіц.

Провідник комуністичної партії Румунії Н. Чаушеску, відвідуючи Москву, взяв із собою висококваліфікованих техніків, які докладно обслідували його помешкання в готелі, чи не встановили десь большевики апаратів з отруйною радіяцією. Причиною цього було переконання партійних лідерів у Букарешті, що Олександер Дубчек, відвідуючи Москву, секретно був підданий діянню радіоактивного проміння і тепер хворіє на рак крови — левкемію.

Данія може бути першою державою НАТО, яка дасть Кубі безінтересовну грошову позичку.

Комуністичні делеґати в Об'єднаних Націях докладають всіх зусиль, щоб американські війська залишили Південну Корею. Для цього вони „мобілізують" голоси делеґатів невтральних країн, щоб відтягнути з Кореї прапор ОН, під яким стоять там американські війська.

Недавно постало надзвичайно сильне фінансове об'єднання, т. зв. Европейська Фінансова Асоціяція Нідерляндів з центром у Лондоні, до якої входять: банк Ротшільд і сини, Амстердамсько - Роттердамський банк, Бельгійський та Німецький банки. Відомий швайцарський часопис „Нойе Цюріхер Цайтунґ" твердить, що це — відповідь на „загрозливу американську фінансову агресію в Европі".

Японія домагається постійного місця в Раді Безпеки Об'єднаних Націй. Міністер закордонних справ Аїші переконує дипломатів, що економічна сила Японії дає їй право нарівні з чотирма великими державами в Об'єднаних Націях.

Японці заплянували побудувати в Канаді, на самому кордоні ЗСА величезну фабрику відомих авт „Тойота", що мають конкурувати з автами американського виробу.

Другою країною після Росії, якої дуже боїться червоний Китай, є Японія. Її надзвичайно швидкий економічний ріст не дає спати комуністичним китайським вождям. Пейпінґ веде переговори з норвезькими та французькими дипломатами, щоб допомогли йому здобути „стале місце" в Об'єднаних Націях.

Припускають, що коли совєтсько - німецький договір буде підписаний Бонном, за якийсь рік в ОН будуть засідати представники двох Німеччин: Східньої і Західньої.

Фабрика „Фольксваґен" випустила новий модель авта, т. зв. „бітл" — „жучок" VW 1302, вдосконалений як і дорожчий на 125 долярів. Це викликане суперництвом з італійським „Фіятом".

Продукція світової слави баварського пива поважно загрожена новими европейськими броварнями, в яких процес ферментування прискорюють штучними способами. Пиво цих броварень гіршої якости, але дешевше.

Президент Баварії плянує збудувати на найвищій в Німеччині горі Цуґшпіцу (9.500 футів) три люксусові готелі, дослідні станції і крамниці, в яких спиртові напої та цигарки продаватимуться за півціни. Ціль — привабити якнайбільше туристів.

Світова Олімпіяда, що відбудеться вліті 1972 року в Мюнхені, турбує совєтських спортовців, які бояться втратити 2-ге місце (1-ше має Америка) в користь спортовців Східньої Німеччини, що в останніх змаганнях випередили їх в бігові на коротку віддаль, у плаванні і скоках у височінь.

Кружляють чутки, що німецькі урядові чинники домагаються звільнення з в'язниці Шпандав останнього з ув'язнених в Нюрнберзькому процесі 76-літнього Рудольфа Гесса. Англія, ЗСА і Франція давно вже погодились на його звільнення, протестує проти цього лише Москва.

ПРАВДА ПРО ЄСЕНІНА

Довгі роки за совєтської влади промовчуваний видатний російський селянський поет Сергей Єсенін вийшов знову на сторінки московської і „республіканської" преси, з нагоди 75-річчя з дня народження.

С. Єсенін походив із селянської сім'ї в Рязанській губернії, з глухої закутини царської Росії. В літературу його привів великий природній талант. Окремі твори Єсеніна, здебільшого без спонуки збоку росіян, перекладені на понад 40 мов світу.

Безпосередній, щирий лірик, обдарований мисленням з допомогою метафор, Єсенін не писав, а співав про своє село, його людей, свою Росію, яку трактував так, як його вчили, кажучи, що пишається „шестой частью земли с названьем кратким Русь". Для нього не існувало інших народів, їхніх національних культур, їхніх проблем. До певної міри Єсенін був „птічкой Божієй", з малою особистою культурою, малими знаннями. Гарний з обличчя, самородок — у поезії, він прославився не лише віршами, а й гучною московською пиятикою, романом з американською танцювальницею Айседор Дункан та ін. Комуністичної революції селянський син не сприйняв, ба — зустрів її вороже, бо селянський інстинкт підказував йому, що буде ще гірше, ніж було, навіть для його Росії. Однак, і далі його ім'я, особливо в період НЕП'у, гриміло, молодь з пам'яті цитувала його чудові описи російської природи. І поет писав відверто:

Полевая Россия! Довольно
Волочиться сохой по полям!
Нищету твою видеть больно
И березам, и тополям.
Я не знаю, что будет со
мною,
Может в новую жизнь не
гожусь...

Дійсно, він „не годився" для перемальованої на червоне, ще більш жорстокої, комуністичної Росії. С. Єсенін не погоджувався з нею. Спершу він намагався погодитися з Ульяновим-Леніним, пишучи в одній із поем „Скажи, кто такой Ленин? — я тихо ответил: он — вы"... Але автор „Анны Снегиной" та багатьох інших, замовчуваних тепер поем незабаром остаточно відкинув „комунізм". Сергєю Єсеніну належать ось такі рядки — характеристика совєтської Росії, СССР:

...Так скучно и грустно,
Как будто бы в квартире,
В которой три года
Не мыли, не мели:
Какую-то чертовину в сем
мире
Большевики нарочно
завели...

Комуністична критика цькувала поета, С. Єсенін спився і, врешті, на 30-му році життя — покінчив самогубством. Це було в 1925 році.

Нині імперська преса СССР почала використовувати „істінно-російскіє" мотиви Єсеніна, бо вони збігаються з настановою ЦК КПСС російщити народи, ліквідувати мови й культури, обернути 109 націй, народів і народностей СССР в російський народ.

Московські „Известия", й інша преса, як і „Радянська Україна" з Києва помістили з нагоди 75-річчя народження С. Єсеніна статті, в яких згадують, що „він не міг всього зрозуміти", і замовчують його кращі твори та його трагічну смерть. Київська „Радянська Україна" в „заяві" якогось Клименка дійшла до твердження, що під впливом Єсеніна нібито писали П. Тичина, В. Сосюра, М. Рильський!.. Українці ж не можуть творити, говорити власним голосом, повинні й мусять „творити під когось", вчитись у „старшого брата".

С. Єсенін не один, хто уникнув совєтської Росії шляхом самогубства. Він бодай не був членом КПСС, як ним був письменник-самогубець Фадєєв або спершу пропаґатор Леніна і Сталіна поет-самогубець В. Маяковський. Це лише згадка про кількох з-поміж росіян, а Україна має довгі списки і самогубців, і зліквідованих фізично українських поетів та письменників, — і їх мають всі 109 не російських народів у так званій Росії.

Леонід Полтава

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

НАУКОВА ФАНТАЗІЯ

Наукова фантазія є новою галуззю літератури, що неначе дзеркало відбиває і побільшує те, що людина осягнула, і те, що вона ще осягне в майбутньому. Наукова фантазія — це фантазія наукового віщування, заснована густо-часто на таких малозрозумілих теоріях, як теорія відносности, теорія плязми чи теорія 4-го, 5-го чи 6-го виміру часу. Наукова фантазія вживає як реквізитів космічні кораблі, компютери, електронічні мікроскопи, механічні роботи, лейзери че мейзери і з їх поміччю снує фантастичну фабулу науково можливого. Поза Місяцем в космічних просторах може немає форм життя рівних або вищих за наше. Але в теорії така можливість існує.

Наукова фантазія не є продуктом атомової доби, вона продукт тих усіх сил, які діяли протягом нашої писаної історії і вислідом яких є наш теперішній світ.

Впродовж десятків тисяч років наше небо вночі було ніби театром для наших прапредків. Кожної ночі з'являлися на ньому зорі, цвів Місяць, бліднув і в'янув. Його змінні тіні заторкували уяву мешканців старовини, а при його срібнім сяйві розказували барди леґенди про первопочини Землі. Для греків Місяць був „найближчою" плянетою Землі, чарівною країною, доступ до якої мали тільки боги та богині.

Але побіч віри в силу безсмертних богів та силу магії, цвіли в серцях старовинних греків вселюдська цікавість і туга за невідомим, розбуджена наукою славного астронома Птоломея (140 р.), філософа Теокрита, який вірив, що Земля збудована з атомів, і математика Архімеда, який твердив, що він всилі піднести Землю, коли б знайшов точку оперти для своєї підойми.

Дитиною цього напівмагічного та напівнаукового світу старовини був Лукіян з Самосати та його „Правдива історія", якій судилося стати першим фантастичним твором у світовій літературі. Її змістом є подорож в „незнане" кораблем, який поривае повітряний вир з моря і заносить на Місяць.

У „Правдивій історії" Лукіяна знаходимо цілий ряд подивугідних наукових та технологічних передбачень і ідей, ніби зачерпнутих з нашої модерної доби. Згадати б тільки „порожні криниці", в яких можна було почути усі розмови людей на Землі. Це неначе еврсія наших підслухових апаратів. Або опис одежі багатирів на Місяці, виготовленої з „м'якотканого скла", яка нагадує нам наші скляні тканини (файберґлес), чи „всевидющі дзеркала", що нагадують сьогочасні сателіти-шпигуни: „Тайрос" та „Космос".

На жаль, „Правдива історія" залишалася унікатом в світовій літературі протягом 15 століть, бо ненауковий, схолястичний клімат християнського середньовіччя не був відповідним ґрунтом для вирощування цього роду літератури.

Щойно винахід Ґалілеєм практичного телескопа в 1609 р. зробив перелом у епосі думання людей, відкривши перед ними широкі обрії Всесвіту, засіяного сонцями, плянетами та місяцями. І нежданна хвиля ентузіязму струснула Европою, і стала творчим побудником для цілої низки творів з ділянки наукової фантастики.

Серед найважливіших творів слід згадати: „Нову Атлантиду" Франциса Бейкона (1627), „Сон" (Сомніюм) відомого астронома Йоганнеса Кеплера (1634), „Людину на Місяці" Франсиса Ґадвина (псевдонім Домінґо Ґонзалес) (1638), „Відкриття Нового Світу" Джана Вілкінса, англіканського єпископа (1638), „Комічну історію держав та імперій Місяця" Сірано де Бержерака (1657), „Подорожі Гулівера" Джонатана Свіфта (1726) та „Спогади про рік 2 500-ий" Себастіяна Мерсіє (1795).

Усі наведені вище твори — це фантастичні повісті або псевдонаукові міркування про подорожі на Місяць, Сонце, навіть на Веселку — з поміччю пташиних крил, пружин, магнетів, фоєрверків, порожнечі чи соняшних променів.

Звичайно, ті перші спроби повістей про космічні подорожі не мали тієї переконливої наукової основи, що їх мають сучасні твори наукової фантастики, але не можна їх авторам заперечити певної дози технологічного візіонерства. Наприклад, мешканці „Нової Атлантиди" користуються штучними металами, летючими машинами та підводними суднами, а всією технологією там кермує „Централя дослідів та наукового знання". Мешканці Місяця в повісті Сірано де Бержерака не читають книжок, а слухають їх з поміччю машин, на які накручується їх текст.

Найбільшу літературну вартість мають „Подорожі Гулівера" Свіфта, що залишилися по сьогоднішній день клясиком наукової фантазії та одною з найбільш почитних книжок для молоді.

Доба індустріяльної революції, що почалася з винаходом парової машини, змінила докорінно не тільки систему праці і продукцію, але й світосприймання людей та їх відношення до таких продуктів технології, як електрична жарівка, телеграф, телефон, залізниця та самохід. Ті всі речі стали також новим поштовхом у творчості авторів фантастичних повістей, на чоло яких висувається невідомий французький провінційний лікар Жюль Верн (1828-1905), що за сорок літ написав кругло сто повістей, перекладених майже на всі мови світу.

Найбільш відомі твори Жюля Верна це: „Таємни-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Валентин Мороз

ХРОНІКА СПРОТИВУ

(7)

Творити традиції так само безглуздо, як і робити культурну революцію. „Культура" і „революція" — поняття несумісні, протилежні. Культура означає багатовікове визрівання — процес, якого приспішити неможливо. Всяке революційне втручання тут руїнницьке: традицій не творять. Вони творяться протягом століть. Можна зігнати людей до клюбу і проголосити якесь ідіотське свято свинарів або доярок замість Великодня — але святом воно не буде. Буде ще одне колгоспне зібрання і ще одна пиятика після того. Для свята не вистачатиме духового змісту, атмосфери — а вона настоюється не одне століття. Атмосферу Різдва, Великодня в українському селі скалічили, скаламутили. Вже й забулось, що воно таке — Різдво...

Творець Історії — народ
До ранку грає в доміно.
(М. Холодний)

Тепер хочуть затикати вакуум ширвжитком:

Щедрик, щедрик,
щедрівоньки,
потелились коровоньки,
та й на фермі потелились,
теляточка народились.
Будем ростить тих теляток —
то колгоспників достаток.
То колгоспна росте каса,
для народу — масло й м'ясо.
(„Щедрівки", Київ 1968)

Справді коров'ячий фолкльор. Це коров'яче пре звідусіль — вистачає споглянути на опудала в „українських" строях на „самодіяльній" сцені або почути манеру" їх співу.

Треба поїздити по цій пустелі, щоб зрозуміти цінність такої неторкненої структури, як Космач, у сучасній українській безструктурності! Треба побачити ці свята, зведені (чи то весілля, чи день народження) до однакової пиятики, щоб зрозуміти, який це скарб — гуцульське весілля, де збереглась уся традиційна обрядовість. У сучасній українській безликості „фолкльор" змінюється після кожної газетної постанови. Херсонська самодіяльність співає ту саму пісню, що й чернігівська, а ми байдуже спостерігаємо загибель села Космач, села із своїм обличчям, можливо, найвиразистішим, найсамобутнішим в Україні.

Любчик ще живе. В 1969 році у Жидачеві, Львівської области, будуючи автостраду, скинули з висоти 8 метрів дерев'яне розп'яття з XV століття, найстарше в Україні. Кожнорічно на весняних ярмарках у Косові банди т. зв. „активістів" б'ють писанки (про це писала „Комсомольськая Правда"). Вони ж ночами за 25 карбованців добивають останні хрести на перехрестях Західньої України, хрести Волі, поставлені на пам'ятку скасування панщини.

У листопаді 1969 р. троє невідомих у міліційному одязі зайшли в Успенську церкву у Львові, винесли старовинні книги на двір і спалили. Зноєву спалили. І знов українські цінності. Хто спалив? Цього дізнатись неможливо. Акти про спалення замкнув у сейфі голова обласного філіялу Товариства охорони пам'ятників історії і культури, Кудін. Їх не могли побачити навіть працівники Товариства. Дивне товариство. Щось тут неясне, кого вони захищають: історичні пам'ятки від підпалювачів від гніву громадськости? І взагалі: чи не формуються керівні кадри Товариства за тим самим принципом, що й уповноважені в справах церкви в Івано-Франківську? Створюється враження, що вони виявляють зацікавлення не так до пам'яток культури, як до людей, що цікавляться пам'ятками культури. Списків пам'яток не поспішають укладати, зате списки людей, що цікавляться ними, складено давно... На рахунку Товариства значні суми, одначе на реставрацію і збереження старовини витрачається дрібниці.

Так, Любчик і Літуєва ще живі, а над горами космацькими зарисовується вже нова тінь — примара масової культури. Насувається безликість. Пісня в радіо — одна на всі континенти. Мода — одна в Японії і Бразилії. Треба завжди бути готовим до Спротиву і не вірити в позолочені цяцьки. Гуцул не вірить в Бога, диференційованого на Добро і Зло. В живому житті вони сплетені в нерозривний клубок. Масова освіта, масова медицина — це добре. Але разом з ними прийшла масова культура. Замість раю, обіцяного утопістами, прийшли обезкультурнювання, відчуженість, деґуманізація, втрата коріння. Є англійський банк, але нема англійського фолкльору. В людині гіпертрофовано розвивається технічна функція за рахунок духової — і це чомусь називають проґресом. Ніколи ще не було такої насущної необхідности організувати й мобілізувати спробу Спротиву, взяти на озброєння те, що вже не раз рятувало націю від утрати свого обличчя. Кожний народ повинен знайти оцей спосіб у своїй спадщині і виробити вакцину проти нової біди.

Українці повинні шукати в Космачі.

Космачани писали всюди. В Україні їм не поміг ніхто, — в Україні, яка хвалиться, що має 100 тисяч наукових працівників і більше, ніж Англія, студентів на душу населення. Ну що ж, у такому випадку космачани мають право апелювати до світової громадськости. Є ще ОН, ЮНЕСКО. Космач — це культурна цінність не тільки українського, але й світового маштабу. Космацька писанка давно дістала признання в усьому світі.

На II сесії генеральної асамблеї ЮНЕСКО українська делеґація, підтримавши „Основний проєкт взаємного визнання цінностей", заявила: „Україна, як і інші соціялістичні країни, має великий досвід в організації освіти, науки і культури і охоче поділиться цим досвідом". Годі сказати, що це брехня. Але й не правда. Це напівправда — продукт напівосвіти. Нехай українська делеґація поділиться досвідом в ЮНЕСКО — досвідом напівосвіти — освіти на знищених традиціях. Нехай розкаже, що фолкльор в Україні зберігся тільки там, куди не дібрався атеїстичний культкампф. Нехай розкаже про найстарше в Україні розп'яття, скинене з висоти 8 метрів, про мистців, що спалюють картини, про режисера, що обкрадає музеї, і про українського інтеліґента, якому це байдуже. І нехай розкаже, нарешті, про любчиків, тих, що палили музеї за Сталіна,і тих, що спалили тепер книги в Успенській церкві.

Широка чаша між горами, а в ній Космач — таке неподібне на інші село. Тут я зрозумів: Космач завжди буде неподібним, завжди матиме своє обличчя. Цих людей ніколи не розкладуть матеріялізмом. Матеріяльне ніколи не було для них головним — ані коли будували хату, ані коли йшли в опришки, ані тепер, — коли йдуть на сезонові заробітки в далекі країни. Люди в цих горах володіють подивугідною здібністю одухотворювати все довкола себе. Мізерні заробітки, вічне блукання по сезонових роботах — здається, що від такого життя можна навіки забути про Довбушівську церкву. В Космачі про неї говорять завжди. Вперше я почув про вкрадений іконостас в автобусі Коломия — Космач. А потім у кожній хаті: „Осиротили нас".

Є мільйони людей з висо-

(Закінчення на стор. 5-ій)

РОЗБУДОВА ХАРИТАТИВНОЇ ПРАЦІ ЗУАДК

В середу 2-го грудня 1970 р. відбулися у Філядельфії Збори Екзекутиви ЗУАДКомітету — на яких порушено і вирішено слідуючі справи:

1. Звіт д-ра В. Галана з поїздки до Европи

Женева. Виконуючи постанову Екзекутиви — президент ЗУАДК виїхав 22 листопада до Женеви, щоб взяти участь в нарадах Міждержавного Комітету в Женеві (організує 31 держав, де ЗУАДК має право офіційного обсерватора) та відновити міжнародний договір відносно переселення скитальців. В часі двох днів нарад, 23 і 24 листопада президент ЗУАДК мав нагоду стрінутись особисто з представниками держав, в яких поселились нові українські переселенці (Англія, Австралія, Канада, Бразилія та Аргентина) та відновити договір про допомогу в транспорті нових імігрантів — виключно з імігрантами з Югославії.

Мюнхен. В Мюнхені президент ЗУАДК відвідав Европейське Представництво ЗУАДК — де знова мав змогу переконатися — яка важлива відповідальність лежить на цьому представництву, яке в сучасний мент є одиноким офіційно визнаним вікном у вільний світ — для усіх поневолених українців. Тому саме треба його вдержати за всяку ціну.

Під цю пору викінчення подань на німецьке відшкодування і нагляд над допомогою в Югославії — це найважливіше завдання Представництва.

Югославія. Тут президент ЗУАДК мав зустріч з Архиєп. Г. Букатком — та представниками Т-ва Народностей з Баня Люки та Принявора, де одноголосно одобрено проєкт ЗУАДК для відбудови села Девятина.

Представники Т-ва Народностей склали подяку ЗУАДК — за цю величезну допомогу, яка була не тільки матеріяльна але і моральна бо піднесла на дусі усіх югославських українців, які почувають себе гордими своїм походженням.

Американська амбасада — теж приняла проєкт відбудови села Девятина з великим признанням та обіцяла дати всю можливу допомогу у виконанні цього пляну.

2. Допомога Бразилії

Рівнобіжно з допомогою для Югославії йде праця Екзекутиви для організування намiченої допомоги для наших поселенців в Бразилії.

Як згадано в листі голови Бразилійського Комітету о. Бальцара — представник ЗУАДК відвідає Бразилію в другій половині січня 1971 року, користаючи з пропозиції Української Щадниці у Філядельфії (Ukrainian Savings & Loan Association) — яка висилає свого делегата на Конгрес Унії Щадниць Південної Америки, і тим заощадить ЗУАД Комітетові коштів транспорту. Допомога Бразилії намічена в напрямку співпраці з американським і бразилійським урядами через „Aliance for Progress" — та українськими громадськими організаціями.

3. Допомога іншим країнам

Допомога в Румунії — можлива тільки на основі допомоги поодиноким родинам тому, що в Румунії нема ніякої громадської чи церковної організації. Екзекутива ЗУАДК слідкує за можливостями допомоги в других країнах — чи то при допомозі Міждержавного Комітету чи Високого Комісаря для скитальців при Об'єднаних Націях.

4. Координаційна Комісія

Вислід голосування для переорганізування Координаційної Ради при ЗУАДК дав такий вислід:

За Координаційною Радою при ЗУАДК — 12 голосів, при УККА — 3 голоси, за самостійну — 1 голос.

Екзекутива рішила повідомити СКВУ, що вона готова перебрати ведення і плянування міжнародної української допомогової акції, як це було передбачене в статуті СКВУ — і що на майбутнє — уся кореспонденція в справі Суспільної Служби повинна бути скерована на адресу ЗУАДК:

5020 Old York Road
Philadelphia, Pa. 19141

5. Довжники

На останній заклик ЗУАДК до довжників ЗУАДК, які винні ЗУАДК-ві за переселення поверх 60.00 дол. відгукнулось тільки дуже мале число довжників. Найбільш етичний був відгук нашої молоді, яка на Дирекційних Зборах ЗУАДК на таврувала цих довжників як неморальну, асуспільну масу, супроти якої ЗУАДК не повинен в'язатися ніякими мотивами.

Всеж таки рішено ще раз апелювати до цих довжників, щоб вони повернули своє заборгування.

Звороти слати на подану вгорі адресу.

6. Коляда

Для поширення й виконання величезної праці Суспільної Служби ЗУАДК в ЗСА, потрібні значні фонди, за якими звертається Екзекутива та його Дирекційна Рада до всіх, які своїми постійними пожертвами дали змогу збудувати цю, тепер одиноку міжнародню визнану гуманітарну інституцію американських українців — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

Не чекаючи на дальші заклики, просимо висилати свою КОЛЯДУ — зараз. Христос Родився!

Екзекутива ЗУАДК

В Честері, Па. помер основоположник і перший секретар 156 Відділу УНС сл. п. Микола Іщук

Честер, Па. В неділю 22-го листопада помер тут на 82-му році життя основноположник і перший секретар 156-го Відділу УНСоюзу ім Тараса Шевченка сл. п. Микола Іщук. На пості секретаря Покійний пробув довгі роки, а опісля був головою, з черги належав до управи Відділу, де залишився аж до смерти.

Коли заглянути до книги споминів з діяльности союзової громади Честер-схід, то там ім'я Покійного пов'язане зі всіма важливішими діями, які відбувались впродовж десяток літ. Покійний був ініціятором заложення Рідної Школи, в 1927 р., до якої, на початках, тричі в тиждень приходило по 40-50 дітей, і організував допомогу українським інвалідам: переводив збірки на Рідну Школу в Львові; Переводив збірку для потерпілих від повені в Галичині 1927 р., був ініціятором купна Народного Дому 1938 р. де сповняв обов'язки члена управи, організував маніфестацію проти польської пацифікації 1930 р. а відтак переводив збірку допомоги Карпатській Україні.

Не щадив Покійний труду, часу і грошей тоді, коли до Честеру почали приїздити нові імігранти по другій світовій війні. Сам Покійний прибув до Честеру з Галичини 1912-го року, де й прожив ввесь свій вік. Похорон покійного відбувся в суботу 28-го листопада, а похоронні Богослужби відслужив о. Петро Липин в українській католицькій церкві св. Духа в Честері.

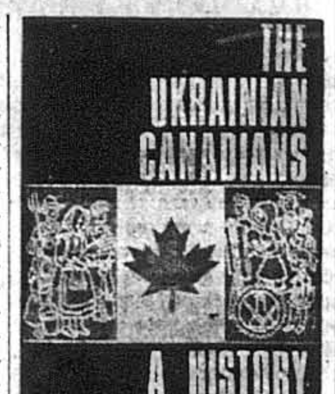
Покійний залишив в смутку 4 заміжні доньки, Марію, Анну, Меланію, Ольгу, 8-ох внуків і 3 правнуків, які є членами УНС. Залишив брата в Філядельфії, та ближчу і дальшу родину на Україні. Залишив в глибокому смутку велику Союзову родину в Честері та околиці.

Іван Ямчак
голова 156 відділу УНС

КНИГА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

В понеділок 26-го жовтня 1970 р. історія книжки українців Канади віднотувала чи не найбільшу, але на кожний випадок найосновнішу свою бібліографічну позицію. У вечері того дня в залі „Рідної Школи ім. М. Шашкевича" була запрезентовано українській громаді і роздана добродіям та фундаторам книга „Канадійські українці" - велика англомовна публікація пера д-ра Михайла Марунчака. Книгу допомогли видати Комісія Сторіччя Канади та Фундація Т. Шевченка, і крім них також десятки добродіїв і фундаторів, як завжди в нашій дійсності - здебільша з поміж ідейних робітників і фармерів.

Імпозантна вже з зовнішнього вигляду, у твердій обкладинці та суперобкладинці, що їх виконав знаний у Вінніпегу політичний картуніст- українець Петро Куць, книга „Канадійські українці" (повний заголовок по-англійськи „Тге Украйнян Канадіанс- а Гістори") завершує цілу добу дослідів та зусиль підсумувати все минуле українців у Канаді, починаючи з приїзду перших піонерів у 1891 році (дата офіційна, є дані, що українці були тут багато раніше!) аж до наших днів, коли ось за українцями в 1971 буде повних 80 років праці, змагання, розбудови і закріплювання себе на канадійській землі. 732 сторінки густого друку й ілюстрацій (останніх коло 120 сторінок!) пробують охопити початки, крок за кроком ріст з успіхами і невдачами і теперішній стан українського життя в Канаді, специфіковані індекси, що їх додатково 60 сторінок,- список більш 22,000 призвищ, 150 церков, к. 650 організацій, більш 160 шкіл, б. 400 газет і періодиків та к. 470 назв осель-помагають знайтися в кольосальному, майже телеграфним стилем схопленому матеріялі з усіх ділянок і етапів українськго життя в Канаді, а рівно 200 позицій англомовної й української бібліографії вказують приблизно, яку масу праці, розшуків і дослідів, аналізи і порівнювання вклав автор, д-р Михайло Марунчак, у книгу „Канадійські українці". До речі, велике місце у цій справжній енциклопедії українців Канади відведене теж Українському Народному Союзові, „Свободі", о. Н. Дмитрову та всім тим українцям з ЗСА, які в початках були щирими і першими братніми опікунами киненних на канадійську землю українців з кожного погляду. А втім національні і соціяльні процеси, самоосвідомлення, релігійні і церковні питання, мистецтво, шкільництво, преса, література, наука, організаційна культурно-освітня й господарська діяльність, участь українців у політичному та громадському життю Канади від первопочинів до сьогодні, - все найшло в книзі „Канадійські українці" своє відмічення та точне схоплення і робить з тієї книги довідник („референс бук"), без якого годі говорити та розглядати це життя. Маючи на увазі зміст та об'єм книжки, ціна 20 доларів, для книг нор-

мальна. І могла така книга вийти тільки збірним зусиллям українців та допомогою Влади Канади.

Автор книжки „Канадійські Українці" д-р Михайло Марунчак працював над нею, можна сказати, від свого приїзду до Канади в 1950 р. до сьогодні. Він зібрав велетенський матеріял до історії Українців Канади у друку, документах, листуванні та особистих зустрічах з сотками перших піонерів- українців, з яких чимало вже перейшли за той час у вічність. На основі цього матеріялу, який мусів бути впорядкований та основно перевірений, наш дослідник почав від 1963 р. видавати друком висліди студій над ними, починаючи з публікації про перше українське поселення на Пойнт Даглес у Вінніпегу та, чергою, про перше українське богослуження о. Н. Дмитрова в Теребовлі- Волей у Канаді Ривер, і сьогодні за ним більш 10 таких публікацій, у тому великий перший з трьох запланованих томів історії Українців Канади по українськи та два великі томи „Студії до історії українців Канади". Зрештою він теж основник і головний діяч Заповідника М. Шашкевича, редактор квартальника „Шашкевичіяна", автор книжки про Українців ЧСР, Польщі та Югославії, врешті він же вінніпеґський і всеканадійський голова Ради Громадських Організацій за Патріярхат УКЦеркви.

Доцінюючи постійну активність д-ра М. Марунчака та його великі і переломові заслуги для досліду і публікації творів з історії українців Канади, у понеділок 25-го жовтня ц. р. українська громада влаштувала в Рідній Школі ім. М. Шашкевича окремий вечір для „деб'юту" його найбільшої книги „Канадійські Українці" і на цей вечір прибули представники наших централь, організацій та преси, зокрема ж співробітники книги та її фундатори з усіх сторін Канади та навіть із ЗСА. Автор книги передав з усміхом подяки та теплим словом коло 60 примірників всім тим, що спричинилися так чи сяк до її появи, про настрій на залі скаже найкраще те, що один з фундаторів, П. Іван Палій з Домініон Сиїі- Ман., і його дружина передали на руки д-ра М. Марунчака чергових 1.000 долярів на сплату коштів друку цієї вийняткової книги...

Вечір був справді великим святом української книги та її автора зокрема.

А. Курдидик

Вийшла двомовна публікація „Три декади УККА: 1940-1970"

Ню Йорк. — Заходами і коштом Українського Конґресового Комітету Америки вийшли окремо дві багато ілюстровані брошури з ідентичним змістом і світлинами, одна українською, друга англійською мовами, під наг. „Три декади УККА: 1940 — 1970". Друкарні не зазначено. Титульна сторінка прикрашена фотознимкою з відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні, в присутності тогочасного Президента ЗСА сл. п. Двайта Айзенгавера. Зміст брошур и становить коротка й добре дібрана інформація, в тому і статистичні дані та фотодокументи про 30-літню діяльність цієї найвищої української політичної репрезентації українців у ЗСА. Зміст цції: Заснування УККА, коцієї 20- сторінок публікації: Заснування УККА, коротка історія УККА, з привітами від президентів урядів ЗСА, списки керівних членів органів УККА впродовж трьох декад та сучасної Екзекутиви, Найважливіші дії УККА впродовж 30 років, Видання УККА, Шкільна Рада, Референтура молоді, Український Народний Фонд, Відділи УККА, Значення УККА.

В КАЇРО, ІЛЛИНОЙ, ПРОДОВЖУЮТЬСЯ СУТИЧКИ на расовому тлі між білим населенням і неграми, зорганізованими в „Об'єднаному фронті Каїро". Негри бойкотують крамниці білих. „Об'єднаний фронт" очолює пастор Чарльз Кен. Майже кожної ночі в Каїро чути постріли, бо і чорні, і білі мають зброю. Тепер біля прикрашених перед Різдвом крамниць відбуваються сутички між пікетувальниками й антипікетувальниками, але сильні відділи поліції стримують одних і других від кровопролиття.

Важлива доповідь отця-єзуїта Джорджа Малоні про УКЦеркву

Філядельфія. — Професор східнього права і директор Фордгемського університету д-р Джордж Малоні, Єзуїт, виголосив у листопаді, у переповненій залі дому „Тризуб" доповідь на тему „Бути чи не бути Українській Католицькій Церкві". Доповідач схарактеризував Українську Католицьку Церкву як одну з найбільш динамічних з усіх Східніх Церков, спинився на трагічній даті — 25-літті офіційної ліквідації УКЦеркви на Рідних Землях; на великій праці великого Митрополита Андрея Шептицького та її продовженні Верховним Архиєпископом Української Католицької Церкви Кардиналом Йосифом Сліпим. Доповідач нагадав про рішення Другого Ватиканського Собору про право Східніх Церков розвиватися і зберігати свої, притаманні їм риси й особливості, та, як знавець церковного права, стверднв правосильність рішень Синоду Єпископів УКЦеркви в Римі в 1969 р., який виробив конституцію патріярхального устрою Церкви. Згідно з заявою о. Д. Малоні, Українська Католицька Церква вже має свого Патріярха в особі Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, бо це право є згідне з постановами декрету про Східні церкви. У проблемі „бути чи не бути" Українській Католицькій Церкві розв'язка лежить у релігійному проводі Церкви, священослужителях і мирянах УКЦеркви, які повинні тісно об'єднатися довкола Архиєпископа Владики Йосифа та позбутися почуття меншевартости, перевиховувати себе і працювати в тій свідомості, що правно Українська Церква вже має Патріярхальний устрій.

Отець д-р Дж. Малоні брав особисту участь у демонстрації українців-католиків 7-го грудня перед Апостольською Делеґатурою у Вашингтоні, де українці передали петиції — через Делеґатуру до Папи Павла VI, з проханням офіційно проголосити Український Католицький Патріярхат.

В пошану Бетговенові

(Перед концертом учнів УМІ)

1970 рік проходить в музичнім світі під знаком святкувань 200-ліття народження Бетговена. Здається, немає культурного народу, що, плекаючи музичне мистецтво, не вшанував би цього генія відповідними концертами його пребагатої музики.

Українці на еміграції, не маючи своїх власних професійних симфонічних оркестр, чи хочби камерних ансамблів, не можуть вповні вшанувати Бетговена концертами його найбільших, монументальних творів. Наші музичні школи плекають тут здебільша фортепіянову музику, і як такі мусять майже завжди обмежуватись до концертів цього ж роду музичних творів.

32 фортепіянові сонати Бетговена та 5 фортепіянових концертів- це значна частина його цілої творчости, яка доказує не меншу геніяльність його всебічного таланту. Президія Українського Музичного Інституту Америки рішила, при співпраці найближчих Відділів УМІ, вшанувати цього велетня -композитора шкільним концертом, програму якого складали б більші циклічні, фортепіянові твори виконувані в цілості.

Концерт цей відбудеться в неділю, 13-го грудня ц. р., о год. 4-ій по полудні в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, при 2 Іст. 79 вул. В ньому беруть участь учні Відділів УМІ Ню Йорку і округи, що виконають такі твори: фортепіяновий концерт ч. 1, оп. 15, Цдур- Зірка Стебельська, Роксолана Робак, Дозя Сиґіда, учні кляси Таїси Богданської, Нюарк; Соната оп. 13 („Патетична") у виконанні Ірени Тромеси, кл. Меланії Байлової, Ню Йорк; Соната оп. 27, ч. 2 („Місячна"), яку виконує Марічка Сохан, кл. Ольги Чипак, Пасейк та Соната оп. 31, ч. 2 у виконанні Ірени Пелех,кл. Ґалі Клим, Ірвінґтон. Поміж цими творами буде Рондо Ц-дур, оп. 51, ч. 1, яке відіграє Олег Сохан, дл. Ольги Чипак, Пассейк. Партію оркестри фортепіянового концерту виконує Таїса Богданська.

Сподіємося, що така програма нашого шкільного концерту викличе відповідне зацікавлення, а молоді, працьовиті виконавці бетговенівської музики найдуть моральну піддежку серед громадянства та їхніх товаришів.-

Меланія Байлова
Президент УМІ

Успішний вечір Нестора Ріпецького в Денвері

Заходами Пластової Станиці в Денвері, Колорадо, 4 жовтня ц. р. відбувся вечір письменника і журналіста Нестора Ріпецького. Вечір відбувся в домі денверського „Пласту" і притягнув поважне число добірної публіки. Пластун сеніор і станичний Денверу мгр. І. Костюк, який саме й був головним промотором й організатором цього вечора, відкрив вечір дуже поетичною промовою вступним словом, представляючи гостя денверській публіці. Мгр І. Костюк, уродженець сокальської землі, знайомий із гостем ще з давніх часів і він властиво вважає гостя також „сокальчанином", бо його батько був визначним діячем цієї славної землі, коли польський окупант заборонив йому перебування в родинному Самборі. Відтак, мгр І. Костюк передав дальше провадження вечором інж. Б. Федущакові, який і провадив цілою програмою дуже культурно й уміло.

Пані Марія Кротюк відчитала напочаток уривки з першої книжки письменника „Кучеряві Дні", і потім п. Михайло Медвецький виголосив довшу доповідь про життя і діяльність гостя, зокрема підкреслюючи його громадську діяльність, як наприклад, організацію Першої Зустрічі Українських Мистців Америки й Канади, Першої Української Експедиції Довкола Світу, що хоч і закінчилася невдачею, але була цікавим і оригінальним помислом, значення якого не треба недоцінювати. „Треба пам'ятати, — говорив промовець, — що різні експедиції влаштовувано різними народами, за повною піддержкою цілого державного апарату, і вони часами також кінчалися невдачами". Промовець підкреслив, що хоч він не літературознавець, але з творчости Нестора Ріпецького пробивається велика любов до українського народу і в тому їх вартість і значення. З черги п. Володимир Крушельницький віддеклямував із великим почуттям „Марш емігрантів" із третьої збірки поезій автора „Поворот", а пані Галина Сластіон незвичайно вдало прочитала оповідання „Пісня про смерть" із збірки оповідань „Р 33", попередивши своє читання підкресленням, що українська жінка в творах Нестора Ріпецького займає окреме місце як рівний і відданий товариш свого друга-повстанця. Уривки із японських переспівів читала пані Марія Кротюк і після „Пісні буревію" із другої збірки автора „Шлях пілігріма", відчитаного із експресією п. Володимиром Крушельницьким знов же п. М. Кротюк із зворушенням прорецитувала оповідання „Волинянка" із збірки Р 33". Це читання випало зокрема захоплююче, бож. пані Марія Кротюк сама учасниця українського повстанського руху і визвольної боротьби в страшних часах другої світової війни.

Нестор Ріпецький відчитав на закінчення програми свою зворушливу „Елегію про життя".

Поза програмою забрав голос голова місцевого Відділу УККА і головний радний УНС п. М. Кальба, який із великим патосом виголосив привіт гостеві, зокрема як його старший друг із часів початків протинімецького резистансу і підпільної боротьби за часів німецької окупації.

Після офіційної частини відбулася товариська зустріч із письменником, в часі якої виступила оваційно вітана присутніми відома оперова співачка пані Євгенія Мозгова, що відспівала низку пісень.

І. К.

РОМАН ГОЛЕМБІОВСЬКИЙ

(Посмертна згадка)

Після програних Українських Визвольних Змагань 1917 - 1923 рр., Польща нищила все, що було українське та жорстоко переслідувала українське населення. Українські патріоти, зокрема старшини згуртовані в УВО полк. Е. Коновальця, почали ставити тій політиці польського окупанта на ЗУ-Землях належний опір. До молоді, яка систематично ставила опір польській окупаційній політиці на ЗУЗ, належав покійний Роман Голембіовський, нар. 30 листопада 1899 р. в Тартаківці на Сокальщині.

В Сокалі українське культурно-національне життя гуртувалося біля церкви та читальні й було кероване свідомішими громадянами та патріотами. В Тартаківці українським культурно - національним життям керувала молодь. До тої молоді пристав і Роман Голембіовський з братом Петром. Вони заплянували національну маніфестацію на третій день Великодня 1921 р. для вшанування героїв за волю України. Мих. Климчук виклопотав в старости дозвіл і селяни на цвинтарі висипали могилу й поставили великий Хрест з таблицею і написом та тризубом. Хрест поставив о. Давидович, відбулася імпозантна маніфестація з участю селянства та інтеліґенції, зокрема сина священика, патріота П. Саноцького.

Поляки здерли таблицю з тризубом та написом „Борцям за волю України". Тоді Роман Голембіовський доручив намалювати другу таблицю. Командант постерунку поліції сержант Цмікевич заборонив прибивати нову таблицю. Мимо тих погроз В. Грицай прибив ту таблицю і таким чином віддано честь українським героям, що впали за Волю України. Ця подія піднесла на дусі маси народу і скомпромітувала польську владу, бойовик Р. Голембіовський добився свого і здобув собі належний авторитет в Тартаківській громаді.

В 1922 р. Польща готовилася до виборів та серед українського населення на ЗУЗ веда пропаґанду за участю українців у виборах. Тоді ще діяв уряд ЗУНР Петрушевича і він належні акції на дипломатичному форумі за самостійність ЗУНР. В краю УВО кинуло клич бойкоту виборів. В тій акції активну участь брав бойовик Р. Голембіовський. Його акція мала великий успіх бо за Польщею голосувало в Тартаківці 5-6 осіб, в тому тільки два несвідомі українці.

Бойовик Р. Голембіовський був змушений покидати Україну, щоб втекти від польського переслідування. В 1923 р. він прибув до Америки й поселився в Ню Йорку. Включився в українське громадсько-політичне життя, став членом 204-го Відділу УНС, часто зустрічався в покійної Скубової з українськими діячами, як полк. Евген Коновалець, ред. Лука Мишуга, Дмитро Галичин, Евген Ляхович, Володимир Душник. Став членом ОДВУ і брав участь у всіх акціях і маніфестаціях Нюйоркської України. Оженився 1938 р. з Марією Харкан і згодом переїхав до Асторії, де проживав аж до останніх днів його життя.

Працював у великій кравецькій фірмі і в місцевості Беррівіл, недалеко оселі Робітничого Союзу „Верховина", мав літній дім для відпочинку. Все цікавився українськими справами й після масового приїзду української еміграції в 50-их роках до ЗСА розпочав акцію за з'єднання трьох націоналістичних угрупувань в одну сильну політичну організацію ОУН. Тішився успіхами українців у вільному світі, зокрема конгресами СКВУ і УККА та подивляв боротьбу УПА.

Зокрема він поборював московську білогвардійську пропаґанду єдиної неподільної Росії і успішно ширив правду про волю України стати самостійною демократичною державою. В домі в Беррівілі він цікавився українськими справами, бо той дім був його Україною. В наслідок автомобільного випадку з 13 грудня 1969 р. перебував у лічниці св. Франсіска в Порт Джерзі, де 30 грудня 1969 р., помер. Похоронного обряду доконав о. Михайло Горошко з церкви „Пресвятої Тройці" Ню Йорк, тіло його перевезено на цвинтар Монтозо біля його дому, де він похоронений. Вічна пам'ять бойовикові за волю України!

О. С.

Подяка з поясненням

З нагоди наших 50-тих роковин подружжя, що сповнилось 7 листопада 1970 р., ми отримали митицю поздоровлень і багато „Многих Літ", а з приводу призначення частини наших заощаджень на вищі цілі — гратуляції.

І за поздоровлення і за гратуляції сердечно дякуємо.

Прожиті 50 років в подружжі — це рідкість і Божа воля, а відносно нашого датку на вищі цілі, то він не з надміру грошей, ані також з честолюбства — лише з почуття національної чести та обов'язку політичного еміґранта.

На нашу думку, обов'язком еміґрації, політичної зокрема, є зберігання тих національних цінностей, що їх на Рідних Землях „старший брат" нищить — вони — церква, наука й культура.

В Америці й Канаді всі наші люди тяжко на гріш працюють, але наші заробітки вповні вистачають нам і нашим родинам на життя. Про це свідчить наш вигляд, наші доми, розваги, прийняття, ювілеї, бенкети. Нерідко користаємо з коштовних прогульок і заморських подорожей. І в цьому не було б нічого злого як щоб ми в такій самій мірі піклувалися важливішими справами, але статистика не свідчить в нашу користь, ось кілька з них: Фундації Т. Шевченка в Канаді, за сім років свого існування досягли квоти 360 тисяч долар. і цю квоту вплатило 600 осіб по 100 дол. і більше і не повна тисяча жертводавців меншими датками, отож з півмільйонової української громади в Канаді до Фундації причасних всего 1500 осіб і організацій. Фонд Катедри Українознавства в Америці, за 10 років мозольної праці, досягнув 700.000 дол. і це на мільйонову, чи більш мільйонову спільноту, всього 4600 членів, правда що між ними є 120 з вплатами по 1000 дол., але є 1270 осіб, що свої стодолярові уділи роками зволікають з виплаченням; в справі Патріярхального Фонду, від якого у великій мірі залежить наше „бути чи не бути" — до сьогодні ще не зроблено поважного кроку. Правда, десь, хтось замість квітів на могилу бл. п. „ім'я рек" вишле 10 дол.

З таким розумінням справи, з таким ставленням і такими датками, ми ніколи нічого гідного нашої чести не осягнемо.

Добрі діти будуть горді, що батьки частину своїх надбань призначать на вищі цілі.

Бути членом спільноти впродовж цілого життя, ані на хвилинку не відставати від нього, радіти кожним його досягненням і переживати невдачі, а залишити цей світ, не залишаючи нічого зі своїх надбань для скріплення цієї спільноти — це свідчило б, що ця людина не була гідним членом спільноти.

Передумавши все те ми призначили частину наших заощаджень на вищі цілі.

[illegible]

ШЛЯХ МОЛОДІ

ДІЙМО ЗОСЕРЕДЖЕНО І ПЛЯНОВО

У нашій сумівській праці на всіх ділянках і щаблях діє неухильно закон руху вперед. Йдучи вперед, ми переходимо із стану юности в стан зрілости, зі стану підсвідомого до усвідомлення, зі стану інертности — до стану керованої і целеспрямованої дії.

Для керівників молодечої організації необхідно бачити ріст, відчувати розвиткові тенденції, мати візію майбутнього. Без цих властивостей закон руху вперед діє проти такої організації, бо рушійна сила є не в її нутрі, а поза нею. Така організація не має шансів видержати проби життя.

Якщо Спілка Української Молоді досі видержувала іспит своєї тривкости, то це завдяки рішучій поставі організаційно-виховних кадрів, що за всяких умов були готові на посвяту і не лякались ніяких перешкод. Ця постава в певній мірі передалась також і молодшим кадрам, які приходять на зміну.

Найважливішою справою організаційного порядку є саме наснага керівних кадрів у їхній праці і прямуванні до визначеної мети. Наша увага під сучасну пору мусить бути зосереджена на формуванні високоякісних організаторів і виховників, а плян всякої нашої дії мусить бути уточнений до подробиць.

Осінньо-зимовий сезон найкраще підходить для цього роду праці і скріплення нашої організації як під оглядом кадрів, так і їх дієздатности. Пам'ятаймо завжди про потребу поповнення СУМ-у молодшим юнацтвом, систематично працюймо як із ним, так і з старшим юнацтвом та дружинниками, згідно з їхніми зацікавленнями.

Поставмо собі на службу природній закон руху вперед! (о.к.).

Крайовий З'їзд СУМ-у в Канаді

В днях 25-27 грудня 1970 р. відбудеться 15-ий з черги З'їзд Спілки Української Молоді Канади, в приміщенні Українського Дому при вулиці Крісті ч. 83 в Торонті. З нагоди З'їзду відбудеться в п'ятницю о год. 6-ій вечора спільна вечеря, на яку будуть запрошені представники організацій і установ.

У суботу 26 грудня Осередок СУМ-у в Торонті влаштовує з цієї нагоди величавий концерт силами всіх мистецьких ансамблів. Виступатимуть: хори, чоловічий „Прометей", дівочий „Діброва" і оркестра „Батурин". Усіма трьома ансамблями дириґує мґр В. Кардаш. Участь беруть також танцювальний ансамбль Осер. СУМ-у „Верховинці" під керівництвом В. Клуня і танцюристи школи народніх танків Осер. СУМ-у — керівник В. Гладун. Запрошений на концерт також гуморист Володимир Довганюк.

Головна Управа СУМА бажає з цієї нагоди друзям-сусідам якнайуспішніших нарад і багато успіхів у запланованих імпрезах.

20-РІЧЧЯ ОСЕРЕДКУ СУМА В ЧИКАҐО

В неділю 25 жовтня 1970 року, осередок СУМА „Крути" відзначив 20-річчя свого існування.

Ранком відбулася Служба Божа в церкві св. Василія Великого і св. Михаїла. Вся молодь приступила до св. Сповіді та св. Причастя, разом зі своїми виховниками. Гарну проповідь виголосив о. парох М. Олешко, підчеркуючи великий вклад СУМА у виховання української молоді. Парох М. Олешко закликав усю молодь вступати в ряди СУМА, щоб там сталити свої характери та готовитися до великих завдань. Після Служби Божої відбулася Панахида за померлих голів та членів осередку.

Після полудня в залі СУМА-ООЧСУ відбувся короткий концерт, бенкет та виставка праць юнацтва СУМА.

Свято відкрив голова осередку, кол. вояк УПА Орест Ґалан, а програмою проводив Г. Дронь.

Головну Управу СУМА заступав М. Яременко, який виголосив окреме слово про дії СУМ, а осередок „Крути" зокрема.

В мистецькій частині, яку приготовила дириґентка хору „Чайка" п-і М. Ґалан, виступало юнацтво з рецитацією, а після цього наступив акт переведення старших юнаків в дружинники та передано відзнаки впорядників за відбутий вишкільний табір. Цю церемонію перевели М. Яременко, О. Ґалан, Р. Окрух.

Окремого вірша написала п-і М. Ґалан, присвячуючи його основоположникам СУМ. Деклямував І. Грод. Квартеть пань в складі: І. Куц, Нуся Савчак, Г. Спольська, під кер. п-і Ґалан, дуже вдало, із відчуттям проспівав „Білі каштани" і „Мої ясени". Жіночий хор „Чайка" відспівав дві пісні — „Києве мій" і „Ми підем". Солістками були пані Г. Савчак і Г. Спольська.

Присутні вшанували двох померлих голів осередку: І. Костелину й І. Фурґаля, та привітали присутніх голів, які по одній, а то й по чотири каденції провадили осередок. Головами осередку були: Г. Чомко, В. Савчак, С. Фединський, М. Білецький, М. Остап, інж. М. Яворський, Г. Дронь і О. Ґалан.

Після смачного обіду, що його приготовили пані з Батьківського комітету, виступали з привітами представники організацій.

П-і У. Целевич привітала осередок від Головної Управи ОЖ ОЧСУ та від відділів в Чикаґо, Гемонд і Палатайн.

Від сусідніх осередків вітали: І. Павлик від осередку ім. М. Павлушкова, М. Лущак — від ос. ім. Д. Вітовського, І. Ткачук — від ос. ім. полк. І. Богуна. Відділ Ю СУМА „Одеса" репрезентувала окрема делеґація на чолі з членом Булави Тарасом Дроздом. Міжосередкову дружину „Сибірські вовки" та Осередок діяльности ТУСМ репрезентував член Гол. Управи СУМА Олесь Черень.

Інж. Р. Бігун вітав від 8-го відділу ООЧСУ, А. Морока привітав від 31 відділу ООЧСУ, а інж. А. Гайдук — від 24 відділу ООЧСУ, який від самих початків тісно співпрацював з ос. СУМА. Вони приміщуються в спільному домі та ведуть спільно суспільно-громадську працю на півдні Чикаґо. Станицю АП АБН заступав п. Костенюк. Комбатантські організації заступали: інж. А. Купцинський — УВК, М. Лепак — 1 БД УНА, С. Голяш — Т-во кол. вояків УПА. І. Крис був представником філії УККА в Гемонд, Інд. Окреме привітання зложили представники Щаднично-позичкової спілки „Певність". Молитвою, яку провів о. парох М. Олешко, закінчено бенкет.

Степан Голяш

20-ЛІТТЯ ОСЕРЕДКУ СУМА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В БОФФАЛО, Н. Й.

Містимо скорочену статтю проф. Зенона Сагана, надруковану в ювілейному журнальчику, виданому Управою Осередку з нагоди 20-ої річниці існування (Редакція „Ідея і Чин").

Двадцять років існування й праці за нами. Два десятки років — дуже багато в житті людини. Це якраз стільки, скільки потрібно, щоб із немовлятка виросла вповні доросла людина, й стільки само потрібно, щоб наблизити молоду людину до „зрілого віку", який попереджує немилий кожному процес старіння.

Ця проста біологічна-філософська аритметика доказує загально відому істину: якщо якась установа пережила 20 років — вона не може бути така сама, якою була в моменті заснування. Те, що лишилося і повинно було лишитися — це сама ідея, яка лягла в основу твореної установи.

Сумівська провідна ідея висловлена ядерно в кличі „Бог і Україна" — незмінна і вона напевно останеться така сама у майбутньому, коли Спілка Української Молоді зможе відновити свою діяльність у вільній Українській Державі.

Відновлений поза Україною, в Західній Европі, СУМ не був і не міг бути тим, чим був первісний СУМ. Це вже була еміґрантська установа, що її головною ціллю було згуртувати тисячі української молоді, яка з різних, а насамперед політичних причин знайшлася на чужині, створити з цієї молоді організаційну цілість, яка була б готова обороняти інтереси України різними способами, а як зайде потреба, то навіть збройно.

Однак, доля так хотіла, що ми не мали змоги повернутись на Рідну Землю, прийшла друга фраза еміґрації і роз'їзди вже зорганізованої молоді на місця сталого поселення. Очевидно, обставини й умови дії тієї зорганізованої молоді докорінно змінились. Необхідно було творити власне середовище, закладати власні сімейні гуртки, зберігаючи духовий зв'язок з рідною землею — Україною.

Двадцять років тому такі організації почали творитися. І тоді теж був створений боффалівський Осередок СУМА. Варто пригадати, що ентузіязм і патріотична наснага основників були прямо незмірні, хоч технічні і фінансові умовини були справді жалюгідні. Не було де зійтися новій управі. Деякі засідання відбувалися під церковними липами. Однак, ентузіязм був такий великий, що перемагав все. Його вистарчило для набуття і відбудови власного дому, зорганізування духової оркестри, закупу оселі „Холодний Яр", на проведення численних політичних і культурних імпрез, заснування власної кредитової спілки і на іншого рода діяльність, головно виховну.

В першій половині 50-их років виникла нова проблема: питання підростаючої дітвори. Але і цю не легку проблему було в нашому Осередку успішно розв'язано, помимо труднощів, які існували. В нашому боффалівському Юному СУМ-і виховались добрі учителі, відзначені в боях в Кореї і на Далекому Сході вояки, підприємці і інші. Всі вони залишилися добрими українцями, якими можемо гордитися, дарма, що їх пов'язаність з матірною організацією тепер мінімальна. У них ми защепили ту свідомість спільного походження, спільної традиції, спільних культурних надбань предків і пошану до пам'яти батьків, які залишають їм не тільки духову спадщину, але й багато матеріяльних цінностей, придбаних їхньою ідейністю, жертвенністю і часто навіть самопосвятою. Всі ці чинники були підвалинами СУМ-у однаково, де і коли він не діяв би — вони, ці чинники незнищимі — невмирущі.

З. Саган

ХРОНІКА ОСЕРЕДКІВ І ВІДДІЛІВ

√ **Янґставн, Огайо.** — Тут у неділю 22 листопада в залі церкви відбувся празник св. Михаїла — патрона СУМ. Під час святкування було проведено апель членів Осередку СУМА ім. полк. Є. Коновальця і прийнято приречення від тих старших юнаків і юначок, які перейшли в стан дружинників. Після того відбулася мистецька частина. Головою Осередку під сучасну пору в Янґставні є друг Степан Василевич.

√ **Ню Йорк, Н. Й.** — Мистецькі одиниці Осередку СУМА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки з Ню Йорку, а саме: дівочий хор „Жайворонки" (дириґент інж. Р. Степаняк) і танцювальний ансамбль „Верховинці" (керівник О. Ґенза) виступили з великим успіхом у Філядельфії 24-го жовтня 1970 р. в залі Тавн Голл на Фестивалі Пісні, Музики і Танку, що його зорганізував УККА, відзначуючи своє 30-річчя.

√ **Чикаґо, Ілл.** — У неділю дня 25-го жовтня 1970 р. Осередок СУМА „Крути" відзначив 20-річчя свого існування. З цього приводу відбулися в Чикаґо святкування, пов'язанні з релігійними відправами, виставкою, концертом і бенкетом. Допис про 20-річчя містимо повністю на іншому місці нашої сторінки.

Учасники, команда і викладачі Вишкільного Табору СУМА в 1970 р.

Д-р Наталія Пазуняк

ДУХ ЧАСУ І УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ

Якщо хочемо, щоб наша молодь була тим здоровим творчим паростком, що має зберегти нашу українську національну субстанцію поза межами батьківщини, ми повинні самі вникати в те середовище, в якому молоде покоління живе та заразом шукати великих актуальних кличів, що могли б захопити нашу молодь. Протиарґументом для цього може бути твердження, що молодь, мовляв, сама рішає, що саме для неї найкраще і не в'язатиметься поглядами нашої ґенерації, хоча б з огляду на міт про розрив між поколіннями...

В цьому є деяка слушність. Є й застереження супроти цього контраргументу; під час дебат на телевізії, в радіо й пресі з критикою сучасного ладу й напрямних американського уряду, бачимо вплив лівого крила старшого покоління на студентську молодь. Значить — досвід, елоквенція, знання своїх позицій, впливає на молодь. Напр., у однім випадку студенти, видно, респектували свого професора, коли доручили саме йому бути речником їхньої групи в делеґації до д-ра Кісінґера, дорадника президента Ніксона, та доказувати потребу підтримки принца Сіганука, позбавленого влади в Камбоджії. Насувається висновок: коли може знайти серед молоді підтримку людина, позбавлена ідейного хребта, яким є опортуніст Сіганук, то чейже можна б знайти доступ до молодих ідеалістичних умів, говорячи з ними про почини високих принципів, чи про дійсних борців за свободу. Тоді зменшився б розрив між поколіннями. Кожна молодь хоче: 1) іти з духом часу (часто просто за „модою"), 2) діяти ориґінально.

Розгляньмо ці риси: Який же це „дух часу"? Відповідь здається проста: адже молодь тепер, як кажуть, ідеалістична, бореться проти насилля, убивства на війні, заступається за покривджену чорну расу та за інтереси міської бідноти; вона — за мир і за розбудову внутрі країни, тим самим за своєрідним ізоляціонізмом, невтручуванням в домени життя інших країн. Як же оцінити ідеалізм цієї молоді, який захоплює не раз і наші українські молодечі гуртки своїми приманливими кличами? І чи дійсно у всіх протестуючих та нігілістично настроєних молодих людей ця настанова таки ідеалістична?

Упродовж історії нашої цивілізації, ідеалізм був для молоді притаманним світоглядовим явищем. Бійці грецьких Термопілів, італійських вояків Ґарібальні і українські Крутянці — яскраві приклади цьому. Цей ідеалізм мав і має міцні моральні основи. Живе цей ідеалізм і тепер серед борців України, за національну гідність, і за свободу людського духа в умовах гнету Москви. Мордовія, Потьма, Караґанда і тюрми — це свідки цього духового героїзму й ідеалізму, покищо мовчазні свідки.

Перекручений „ідеалізм" оснований на повнім запереченні існуючого ладу, яким є американська демократична система, та духових вартостей, витворених довгими століттями, зокрема християнства і його цивілізації. Засоби такої молоді тоталітарні, фашистівські, де мета освячує засоби і то такі як насилля, атентати, підпали, вандалізм, образу людської гідности, брехню, наклепи. Лише меншість із цієї групи розуміє свою нищівну тактику і бачить ту сатанинську ціль, до якої йде. Більшість цих пригнічених, озлоблених і розгублених духово демонстрантів це заґітована, короткозора маса, несвідома своєї безвиглядности й темноти. Як же називати їх борцями за свободу, ідейними миротворцями, дітьми краси й любови, борцями за світлі ідеали? Адже індивідуально багато з них це невільники низьких інстинктів у принагіднім отарнім статевім житті і в уживанні наркотиків. Гляньмо лише на мент на один приклад такої „свободи із заперечення", що народилось десь: на урочистій ґрадуації підходить до ректора отримувати маґістерський диплом молода жінка, одягнена в „бікіні", за нею приступає за дипломом молодий мужчина, вдягнений в сюрдут з краваткою і в підштанці червоного кольору. І що найдивніше, що ректор таки вручив ті дипломи і то з усміхом на лиці. В іншім університеті студентки загрозили, що прийматимуть дипломи цілком... голими. Тому поліція з'явилася коло подіюму з коцами, щоб у випадку обнаження огорнути „невинну наготу" студенток коцами, (а не для того, щоб арештувати їх).

А в темній північній твердині, там у відсвітах кривавої зорі, в Кремлі сидять володарі, які хочуть заволодіти світом. Вони найкоротшим шляхом до перемоги вважають знищення західньої християнської цивілізації, потоптання етичного християнського кодексу. Їх висланники — кермують деструктивними акціями в зах. світі, в Америці зокрема; та небагато молоді американської знає, хто саме і для чого нею руководить.

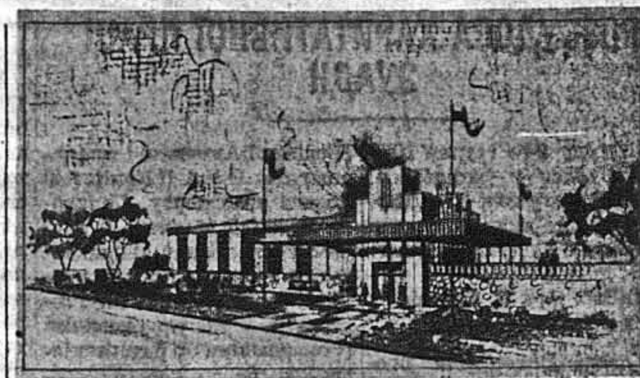
Є, однак, і інший сеґмент молоді, тієї „мовчазної більшости", що виросла на тім самім ґрунті, однак не піддалася невільничим віянням, а шукає удосконалення свого життя і своєї країни не в деструкції, а в конструктивній дії. Це та молодь, що високо несе американський прапор свободи й що не нехтує трудом і жертвенною боротьбою за вітчизну. Чи не варто саме у цій групі шукати „духа часу", з яким могла б поєднувати своє життя українська молодь?

Ми ствердили теж, що молодь любить бути ориґінальною. Думаємо, що саме тут зберігається роля української молоді.

На основі досвіду минувшини своєї нації, яка лише завдяки силі свого єства, не дивлячись на всі історичні катаклізми, живе і прагне жити, жити в свободі, відвоювавши повні права для своєї нації і в Україні, а також змагається за це у вільному світі, — на основі цього фактичного стану творити нові прецеденси в студентському житті американського чи іншого довкілля. Коли ми зможемо хоча в якійсь мірі заохотити нашу молодь сміло виступати за здійснення ідеалу Правди (тієї єдиної Правди, того абсолюту, як у Шевченка!) в світі, за основи, що знівечать злочинство, субверсію темних злочинних сил, що уможливлять народам побудову свого власного життя на Божих і людських основах, — то ми осягнули свою ціль, то наша ґенерація передала свою естафету молодому поколінню, а це тому, розриву між поколіннями дійсно нема. Сучасні борці за свободу в Україні це знають.

Закінчім наші роздуми ствердженням Льва Лук'яненка, що терпить в Мордовських концентраках: „Заховавши від теперішніх поколінь багатющу духовість наших предків, легко вселяти думку, що в нашому минулому немає нічого, що було б гідне уваги. Тим самим нищилась в народі свідомість духової єдности поколінь, що в протягу багатьох століть була могутньою зброєю єднання і дала можливість українцям витримати всі випробування долі і пережити татарсько-монгольську навалу, панське ярмо, турецькі зазіхання і царську окупацію..." (86 стор. „Українські юристи під судом КҐБ").

„Україніка в світі" (Квартальник СФУЖО, ч. 3/70 липень-вересень 1970).

Проєкт нового касина на Оселі СУМ в Елленвіл

СУМІВСЬКЕ СВЯТО В ЯНҐСТАВНІ

Після літнього відпочинкового сезону, коли інтенсивна діяльність сумівської молоді була зосереджена у відпочинкових і виховних таборах, Осередки СУМА знову включилися у вишкільні й гурткові заняття по своїх домівках. Ця важлива виховна діяльність сумівської молоді широко відома нашому громадянству, і тому саме Спілка Української Молоді Америки здобуває все більшу популярність і симпатії.

Чималу організаційну активність проявляє також осередок СУМА ім. полк. Євгена Коновальця в Янґставн, Огайо, на що вказує успішно проведене свято сумівської молоді, присвячене патрону СУМ-у св. Архангелові Михаїлу, яке відбулося в неділю 22 листопада 1970 р., в залі УКЦеркви. Свято розпочалось молитвою до св. Арх. Михаїла, яку провів о. Равтюк — парох УКЦ в Янґставні, коли сумівці Янґставну і запрошені сумівці з о-ку ім. Б. Хмельницького з Клівленду і о-ку ім. Т. Шевченка з Парми, Огайо, вмаршували із своїми прапорами в залю. Стрункі лави понад 75 сумівців в одностроях, з 5 прапорами, робили приємне враження на присутніх в залі родичів сумівців і громадян. Отець Равтюк сказав до молоді слово, підкресливши значення релігії й патріотизму для кожної людини. Святочний апель перевів Григорій Головко — представник ГУ СУМА, вітаючи з сумівським святом; пізніше він перевів церемоніял складення приречень дружинниками і переведення молодшого юнацтва в старше. Святочне слово до присутніх виголосив голова Управи О-ку п. Степан Василевич.

Головну промову на тему дня виголосив п. Володимир Мазур — Головний предсідник УНПомочі й член ГУ ООЧСУ та Екзекутиви УККА, яку присутні вислухали з великою увагою, бо вона була змістовна й цікава. Привітавши присутніх в імені організації, які заступав, як також в своєму імені, промовець зупинився на значенні цього сумівського свята, підкреслюючи при тому, що „ваше свято — є святом десятків тисяч передової, національно-свідомої молоді, розкиданої по цілому світі".

Мистецька програма, якою провадив Василь Мудрак з Клівленду, була обширна, біля 15 точок, виконаних юнацтвом осередків СУМА Клівленду й Парми. Ці точки програми були вислідом систематичної виховної діяльности в юнацьких гуртках, показом їх уміlости перед своїми одноліткам й старшим громадянством. 1-ю точкою була деклямація молитви до св. арх. Михаїла Наталки Кліщук, мол. юначки з Парми. Потім виступила група ст. юначок з Клівленду зі співом двох пісень: „Не шуми калинонько" і „Вечірня пісня". Всі ці виступи тепло зустріли присутні. Співачок на сцені змінили танцюристи також з Клівленду, якими керує Віктор Богуславський. Найменші виконали „Козачок", „Аркан" і пізніше „Журавель", старші — танок „Моряк". Добре попisався хоровий квінтет з о-ку СУМА ім. Т. Шевченка на Пармі, яким керує пані Зеня Крух-Панчишин. П'ять ст. юначок: Дарка Хомин, Дарка Павник, Марійка Коник, Галя Сліпець і Маруся Кліщук проспівали кілька пісень. З деклямаціями ще виступали Леся Данко і Ірка Мудрак. З віршами про Листопад виступали: Катерина Вельшанецька і Марійка Проник. Фіналом була хореографічна композиція В. Богуславського „Веснянка", виконана повним складом великої танцювальної групи з Клівленду. Танцюристам акомпаньював на акордеоні Павло Гупалівський — 11-літній любитель музики. Група в цілому має поважні успіхи, незабаром, як говорили танцюристи, виступить на телевізійній станції в Клівленді.

Вкінці всім учасникам сумівського свята, зокрема виконавцям програми, подякував голова о-ку ім. Є. Коновальця п. Василевич. Із словом до присутніх, із закликом посилати дітей до СУМА, виступив голова клівлендського о-ку п. Петро Райца.

П. Маренець

З ПОВІДОМЛЕНЬ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

Пригадуємо, що кожний член СУМА: сеньйори, дійсні члени-дружинники та юнацтво, зобов'язані мати повні сумівські однострої і їх носити всюди там, де наша Спілка бере офіційну участь на зовні та на всіх сумівських імпрезах льокального чи ширшого засягу. Тому зобов'язуємо всі Управи Осередків і Булави Відділів провірити на місцях стан одностроїв їхнього членства і поповнити його особливо тепер, напередодні весняних злетів, таборувань і Здвигу. Головна Управа має на складі всі потрібні частини однострою різних розмірів.

„ШЛЯХ МОЛОДІ"
Сторінка Спілки Української Молоді Америки
РІК XIV Ч. 2 (98)
Редаґує Володимир Левенець
"THE YOUTH'S PATH"
Page of the Ukrainian American Youth Ass'n., Inc.
Адреса: P. O. Box 211, Cooper Sta., New York 3, N.Y.
Editor: Volodymyr Lewenetz

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.841 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 1.159 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО 6,000. ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Наші Різдвяні Ярмарки

Відкривши жіночу сторінку американських щоденників, зауважуємо світлини елегантних пань на тлі розкішно по різдвяному вбраних заль, які держать якісь приманливі різдвяні цяцьки та запрошують нас прийти на їх Різдвяний Ярмарок. Дохід, зрозуміло, йде на харитативну ціль даної жіночої групи — чи то добудова до шпиталя, чи втримання захоронки для сиріт, чи притулку для підлітків; можна вирахувати їх безліч. Заповідають оригінальні прикраси та дарунки — все „генд мейд" 1-порядної якости, п-і працювали ж над своїми проектами вже з весни.

Українські жіночі організації підтримують теж безліч різних харитативних і культурних цілей, на що їм потрібно матеріяльних засобів. Тому взялись вони за влаштування різдвяних ярмарків, не боячись тої довгої муравлинної праці в виготовленні різних - преріз-них подарунків. Користь з таких ярмарків подвійна — український покупець має нагоду закупити дбайливо, ручно виконані речі, чи для дітвори чи для дорослих, та рівночасно мати вдоволення, що його гріш повернеться на добро його української спільноти.

Тому коли побачите запрошення на український різдвяний ярмарок — церковного сестрицтва, УЗХ, СУА, Сумівок чи Пластунок — просимо дуже — зайдіть, а напевно знайдете щось гарного, цікавого й нового, і напевно біз наліпки „мейд ін Джепен".

Українська громада Парми і Клівленду мала змогу зробити хоч частинку своїх різдвяних закупів на „Різдвянім Ярмарку СУА", який влаштували 12-й і 33-й Відділи в неділю, 6 грудня, в кафетерії школи св. Йосафата в Пармі.

А в неділю, 13-го грудня, в тім самім приміщені, будуть Вас чекати пластунка з різдвяними карточками, ручно декорованими свічками, сіном, різдвяним печивом та помадками на солодкі дарунки.

Дуже просимо прийти!

Пресова Реф. 12-го Від. СУА

Українська Євангелицька Молодь...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Словом Божим в часі Богослужб служили пасторі з Америки Андрій Давидюк, Володимир Королюк (пастор церкви, де відбувався з'їзд) Григорій Матвіїв, Іван Гайнич, Павло Любанський, Олекса Шевчук, Ерл Пейсті, Михайло Дорощук, а з Канади пасторі Василь Давидюк, Павло Горбань, Іван Зінчук, М. Сенько та інші.

Щоб задержати зв'язок з комітетами молоді при поодиноких церквах і координувати працю, З'їзд схвалив вибрати Центральний Комітет Української Євангелицької Молоді Америки і Канади який очолили: Едвард Калапух (Нюарк) — голова, Петро Ільїв (Сан Франсіско) — заст. голови, Л. Куць (Лос Анджелос) — секретар, Михайло Дацюк (Бурлінґен) — скарбник. Члени управи: пастор Василь Давидюк (Торонто), пастор Стефан Гайнич (Філядельфія), Ніна Голів (Ванкувер) і пастор Володимир Королюк (Ню Йорк).

З'їзд прийняв і затвердив резолюції, в яких м. ін. сказано: „Нам припало жити в другій половині XX століття, в добу матеріялізму і духовного занепаду. Що колись було моральним й благородним і духово цінним — тепер ми є свідками як мільйони топчуть це все і тим самим тонуть в гріхах".

Звернено увагу і на церкви та їх пройдений шлях і з жалем стверджено про духовий застій, байдужність та холодне відношення до слова Божого.

Багато місця в резолюціях присвячено і місійній праці в Америці і Канаді та в інших країнах, включно з Україною.

ВІДБУДЕТЬСЯ ПАНЕЛЬ АУА

Ню Йорк. — Відділ Асоціяції Українців Америки влаштовує в суботу 12 грудня о 6 вечора в Українському Народному Домі при 2-ій евню, в кімнаті ч. 32, панель на тему „До проблеми впорядкування нашого громадського життя в ЗСА". Модератором буде д-р Р. Борковський, панелістами: інж. Р. Галібей, д-р Р. Барановський, д-р Ю. Савицький.

ХРОНІКА СПРОТИВУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кою освітою, які все знають, але нічого не мають — нічого святого. Чи треба доказувати, яким духовим капіталом на цьому духовому згарищі є космачани, які почувають себе сиротами без Довбушівського іконостасу?

Мізерні заробітки, але ніхто не тішиться, що серед села виросла вежа нафторозвідників. Всі просять Бога, щоб нафти не знайшли. Ні, Космача не купиш матеріялізмом. Тут не продадуть права первородства за сочавичну юшку.

Ми забороняємо їздити на мотоциклі по заповіднику, щоб не порушити атмосфери, необхідної для нормального існування, скажемо, рідкісних птахів. У заповіднику не можна нічого змінювати. Коли ж ми зрозуміємо, що Космач також заповідник, тільки в тисячу разів дорогоцінніший? Що в Космачі також не можна порушувати атмосферу, в якій виросло космацьке мистецтво? Здобути в Космачі декілька тонн нафти ціною знищення такого явища, як космацька писанка?! І чи взагалі можуть бути розмови про будь-яку індустрію в таких унікальних місцях, як Космач, Яворів, Брустури?

Нафтова вежа вже стирчить, хоч її в Космачі ніхто не хоче. Художньої артілі, якої космачани потребують давно, до цього часу немає. Космацькі вишивальниці зуживають більше зусиль на пошуки ниток, ніж на вишивання. Артіль обіцяють на 1972 рік — ні, не будову, а... технічну документацію. Чому її треба готовити три роки (обіцяли в 1969) — ніхто не знає. Можна подумати, що це проєкт американського космічного корабля, що має летіти на Сатурн.

Любчики вспіли зробити багато. З речей, зібраних для Довбушівського музею, залишилось нібагато. Ухвалу сільської ради про відкриття музею зліквідовано. Космачанам не помагає ніхто, крім кількох ентузіястів. Але вони не піддались. Усі готові знову віддати свої родинні реліквії в Довбушівський музей — щоб лише була ґарантія, що вони знов не зникнуть. І всі готові знову вимагати вкраденого іконостасу, не зважаючи на залякування „націоналізмом".

Рік 1969-ий. Гірським плаєм спускається в долину весілля, — медовий дзенькіт дзвіночків, коні обвішані мідними келестами, невимовно буйне гільце попереду, на першім коні, таке буйне, що за ним не видно їздця, далі князь у непорочно-білім одягу, з барткою в руці.

Гільце... Дерево життя... Символ безсмертя. Його держить перед собою немолодий чоловік. Адже це символ його безсмертя. Він об'їхав півсвіту, бачив пекло за полярним колом, але не втратив свого обличчя, не став чувашем, вернувся космачанином. І ось він знову держить в руках деревце — таке саме, як держали його предки за Довбуша. Він не випустить із рук свого дерева життя. Це — КОСМАЧ.

Я повернуся ще не раз у ці гори — набиратись сил, учитися Спротиву, пізнавати себе, шукати відповіді на питання: „Хто ти?"

Тільки ми повинні зробити все, щоб було куди вернутись, щоб жив Космач — бастіон українського Спротиву.

Січень 1970 року.

(Кінець).

В глибокому смутку і горю повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 30-го листопада 1970 р. в Пармі, Огайо упокоївся в Бозі на 85-му році трудолюбивого життя, наш Невіджалуваний, Сердечний МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п. ГРИГОР СЛАВУТА

б. суддя в Радехові, Зах. Україна, поручник в рядах УГА упродовж цілого її воєнного змагу від листопада 1918 до серпня 1920 р. у безперервній службі, відзначений пропам'ятною відзнакою 50-річчя відновлення Збройних Сил України, член українських товариств і установ.

ПАРАСТАС відслужений був дня 2-го грудня ц. р. у похоронному заведенні п. Головчак у Пармі при участі Ветеранів і Товаришів Зброї з УГА.

ПОХОРОН відбувся по перевезенні Тіла до Укр.-Кат. Церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо, дня 3-го грудня 1970 р. а опісля на цвинтар названої Церкви в Пармі, Огайо.

Про молитви за упокій Його Душі просять:

ОЛЕНА — дружина

ІВАННА В. і ФРАНЦ ДРАУДИ — донька з мужем

ОЛЕКСАНДЕР і МАЛІНДА СЛАВУТИ — син з дружиною

ГРИГОР і ОЛЕКСАНДЕР — внуки

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА і СТРИЙКА

св. п. о. д-ра ТЕОДОРА БОГАТЮКА

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відслужені

в четвер, 10-го грудня 1970 року

САН ФРАНЦІСКО, Каліф., Укр. Кат. Церква Непорочного Зачаття;

ЮРІКА, Каліф., Кат. Церква св. Марії;

НЮАРК, Н. Дж., Укр. Кат. Церква св. Івана Хрестителя;

СИРАКЮЗИ, Н. Й., Укр. Кат. Церква св. Івана Хрестителя;

ЧИКАГО, Ілл., Катедра св. Миколая;

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па., Митрополичий Собор Непорочного Зачаття П.Д.М.

Про молитви за душу Покійного просять

ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ і РОДИНА

Інж. Д-р ПЕТРО ПРИБИТКІВСЬКИЙ

кол. нач. дир. ПСК в Ярославі (1929-31), нар. 5-го травня 1894 р. в Негрибці, пов. Перемишль, помер в Торонті, 5-го грудня 1970 р. і там же похований 8-го грудня 1970 р.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОБ'ЄДНАННЯ ЯРОСЛАВЩИНА та ОКРАЇНИ ЗАСЯННЯ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ схиляючи голови над свіжою могилою в далекій Австралії:

Незабутнього Актора Українського Театру на Батьківщині і діяспорі —

СТЕПАНА ЗАЛЄСЬКОГО

товариші по праці, складаємо пожертву „Українській Церкві в Потребі" — на руки Блаженнішого Верховного Архиєпископа, Кардинала Йосифа Сліпого у Римі:

160.00 дол.

Олімпія Добровольська і Йосип Гірняк	$10.00	Люба і Мирон Чолган	$10.00
Валентина Переяславець	10.00	Д-р Ілярій Чолган (Алексевич)	10.00
Степан Крижанівський	10.00	Ніля Безкоровайна-Степків	10.00
Рома Прийма-Богачевська	10.00	Валя Калин	10.00
Ольга і Михайло Івасівка	10.00	Володимир Змій	10.00
Володимир Королик	10.00	Іва Кулин-Чарська	10.00
Марія і Лев Рейнарович	10.00	Василь Босий	10.00
		Богдан Гірняк	10.00
		Олександер Гірняк	10.00

Дружині і Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на могилу нашого Дорогого

Доктора БОГДАНА ПАНЧУКА

складаємо 20.00 долярів на Український Католицький Університет св. Климентія в Римі.

Родина КУРОЧКІВ і СТАСЮКІВ

Замість квітів на могилу

сл. п. інж. РОМАНА КОЦИКА

складаємо 25.00 долярів на Катедру Українознавства в Гарварді.

Д-р Ілярій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ і Володимир і Діді БУТЕНКИ

Вельмишановній Родині наше глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу

д-ра БОГДАНА ПАНЧУКА

складаємо 30.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

Марія і Богдан ГУКИ

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. Каноніка о. д-ра ТЕОДОРА БОГАТЮКА

складаємо 70.00 долярів на „Церкву в Потребі"

Марія і Богдан ГУКИ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. інж. архітекта ОЛЕКСАНДРА КЛИМКА

складаємо 20.00 долярів на Фонд Кардинала Йосифа Сліпого.

Родині Покійного складаємо найглибші співчуття.

Д-р Володимир, Ірена та Марта КОПАЧІ

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Джерман - Гангеріянс", Філядельфія, фінальні змагання Східної Пенсильвенії з циклу гор за футбольний чемпіонат і Чашу ЗСА 1970 року відбудуться в неділю, 13-го грудня 1970, о год. 2-ій по полудні на грищі при 29-ій і Камбрія вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. СК, мистецькі змагання „Великої Ч о т и р надцятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 13-го грудня 1970, о год. 2:30 по полудні на грищі Метрополітан Овал у Маспет, Н. Й.

„Крилаті" СУМА, Йонкерс — Литовський СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 13-го грудня 1970, о год. 2-ій по полудні на грищі Кукс Філд у Йонкерсі, Н. Й.

„РІЗДВЯНИЙ БАЗАР" 86 ВІДДІЛУ СУА

Нюарк. — 86-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує в неділю 13 грудня ц. р. Різдвяний Базар в залі при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. Щоб улегшити українським родинам зберегти у себе дома наші різдвяні традиції та водночас заступити українськими мистецькими виробами трафаретні американські, продуковані на масовий збут, на тому Базарі продаватимуть прикраси на ялинку й свічки, емалії Шонк-Русича, картки Якова Гніздовського, торти й печиво роботи наших пань. Базар буде відкритий від 9-ої год. ранку до 2-ої попол.

Наукова фантазія

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чий острів", „60 000 миль в морських глибинах", „Діти капітана Гранта", „Подорож до осередку Землі", „Подорож навколо світу за 80 днів", „З Землі на Місяць" та „Довкруги Місяця".

Жюль Верн впроваджує в твори наукової фантастики не тільки новий жанр, але й нову глибину вислову. Він снує фабулу всіх своїх повістей на канві наукових обчислень, що заскакують читача подивугідною ймовірністю та інтуїцією передбачування майбутности. На честь Жюля Верна американці назвали своє перше підводне атомове судно „Навтілюс", а першу космічну кабіну, що осіла на Місяці", — „Колюмбіяд".

Поруч Жюля Верна, батька наукової фантастики, виринає в Англії ще один велетень нової галузі літератури Герберт Г. Велз, що впроваджує в своїх творах модерний жанр фантастичної повісти, яка досі не мала собі рівного. Його повість „Війна світів", здраматизована актором Орсоном Велесом перед радіомікрофоном 30 жовтня 1938 р., викликала паніку перед „інвазією марсіян" в цілій Америці. Його друга повість „Машина часу", мабуть, найбільш популярна повість наукової фантастики, перекладена на всі мови світу (в тому числі й на українську), тричі фільмована та кількадесят разів перевидана. Вона сповнює читача меланхолійним почуттям чогось позаземного і залишає глибоке враження своєю месіяністичною візією майбутности та минувшини. Цією повістю Велз залочаткував фантастичну літературу технологічної та супертехнологічної доби, якої ми є співучасниками і яка почалася висадом людини на Місяці.

В технологічній добі на місце старосвітського вогню, що огрівав печерну людину та урухомлював парову машину, прийшов модерний вогонь в формі енергії, закосиченої квітом атомового ядра. А на зміну письменникам-аматорам приходять письменники з академічними титулами всіх майже галузей науки та знання — Роберт Гайлайн, Артур Кларк, Алдес Гекслі, Фовлер Райт, Ісаак Асімов, Филип Вайлі та багато інших, що впровадили до літератури наукової фантастики не тільки нові проблеми та нові сюжети, але й нову форму наукового вислову. Це промостило їй шлях на сцену, згадати хоч би відому п'єсу Карла Чапека „РУР" („Розуму Універсальний Робот") та на екран телевізії („Коридори часу", „Зоряний віз", „Одиссея 2001").

Науковців та авторів наукової фантазії об'єднує спільна віра, а якщо не віра, то надія, що багато питань і проблем у всесвіті, на які сьогодні немає відповіді, будуть колись розв'язані. Якщо не нашою, то наступною генерацією. Автори наукової фантастики є наче дослідниками XXI сторіччя, що відбувають неймовірні подорожі до нових світів, до сріблистих сузір, що мерехтять уночі над темноблакитною гаванню нашої плянети, до безмежно малих та безмежно небезпечних світів атома, до фантастичних берегів Часу та таємної домени Антиматерії.

Л. Я.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

Д-Р ІЛІЯ МАРУХ, член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер в Філядельфії, Па., помер 28-го жовтня 1970 р. на 78 р. ж. Нар. в Поморянах, Україна, і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Богданну, синів: Степана, Богдана з дружинами та внуків. Похорон відбувся 31 жовтня 1970 р. на цвинтарі Факс Чейс у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ДИКИЙ, член УНС Відд. 293 Б-ва св. о. Миколая в Брукліні, Н. Й., помер 22 жовтня 1970 р. на 52 р. ж. Нар. в Даркові, пов. Ярослав, Зах. Україна, і став членом УНС в 1966 р. Полишив у смутку дружину Аллу, синів: Петра і Юрія, брата з родиною, ближчу і дальшу рідню в Америці та Україні. Похорон відбувся на Укр. Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Марія Демидчук, секр.

ОКСАНА ГРУШКЕВИЧ, членка УНС Відд. 174 — Пластовий в Дітройті, Міш., померла 18 липня 1970 р. на 25 р. ж. Стала членкою УНС в 1968 р. Полишила в смутку маму, 2 братів та ближчу і дальшу рідню в Америці та Україні. Похорон відбувся 25 липня 1970 р. на цвинтарі Оливна Гора в Дітройті, Міш.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ОЛЬГА (ДОВГА) ДЗУРНОК, членка УНС Відд. 193 Б-ва св. Миколая в Тейлор, Па., померла 29 липня 1970 р. на 53 р. ж. Нар. в Тейлор, Па., і стала членкою УНС в 1961 р. Полишила в смутку мужа Йосифа, сина Йосифа, 2 внуків, 4 сестри: Марію, Анну, Ксеню і Анастазію. Похорон відбувся 1 серпня 1970 р. на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Ксеня Тутка, секр.

ЕСТЕЛА КОЦЮБА, членка УНС Відд. 270 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Джерзі Сиҭі, Н. Дж., померла 5-го серпня 1970 р. на 52 р. ж. Нар. в Джерзі Сиҭі, Н. Дж, і стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку мужа Івана, сина Мільяма, брата Петра, сестру Ольгу та шваґра. Похорон відбувся 9-го серпня 1970 р. на цвинтарі в Норд Арлінґтоні, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Ст. Островський, секр.

СЕМЕН ГЛИВА, член УНСоюзу Відд. 67 Т-ва Запор. Січ в Ансонія, Конн., помер 1 серпня 1970 р. на 88 р. ж. Став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку 3 синів: Івана, Антона і Петра, 2 доньки: Марію і Гелену, 8 внуків та 14 правнуків. Похорон відбувся 3-го серпня 1970 року на цвинтарі Пайн Ґров в Ансонії, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Пепюк, секр.

JOHN GRECH, член УНС Відділ 127 Б-ва св. Миколая в Бофало, Н. Й., помер 31 липня 1970 р. на 82 р. ж. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 доньки та 2 внуків. Похорон відбувся 4 серпня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Чіктоваґа, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12-го ГРУДНЯ 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в домівці Укр. Кат. Ветеранів при 33 Е. 7-ма вул. На зборах буде вшанування пам'яті недавно померлого касира Б-ва св. п. Михайла Кравчука, тому участь усіх членів обов'язкова. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ГРУДНЯ 1970 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — Відд. 163 о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Тому, що це останні ц. р. місячні збори, проситься прибути на них та вирівняти залеглі вкладки. — С. Филик, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, Ілл. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 284-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 1020 Норт 9-та вул. Буде вибір управи на 1971 рік. Проситься чл. прибути. — І. Василюка, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — Відд. 102, зараз по співаній Сл. Божій в церковній залі Св. Йосафата — 11:30 ранку, 5720 State Rd, Parma, Ohio. — І. Попович, пред., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

КАРНЕҐІ, Па. Річні загальні збори Т-ва І. Франка — 481 Відд. о год. 1:30 по пол. в церковній залі Пресв. Трійці зі звичайним порядком нарад та вибором нової управи. Проситься чл. прибути. — М. Міщук, гол., М. Сивий, секр.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
ДО ЧИСЛА
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1970 року
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1970 року
При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6477. Дикий Кіт зраджує Тарзанові пляни медсестри Наомі

Славетній доктор Доміні лежить між життям і смертю, в агонії з приводу недуги мозку, на яку лікуючі мужі не мають ніякого ліку... коли підручний радіо-передаточний апарат сотника Дикого Кота спроваджує гелікоптер для наглої потреби.

Медсестра Наомі, Тарзане, сказала мені щось, що ти повинен знати. Вона плянує зректися свого військового ступня, коли доставить Доміні до шпиталю в Мамбузі.

Ні, сотнику Дикий Коте! Їй не вільно зробити це. Ми потребуємо її, як медсестру.

Тоді радше ти зроби щось, Тарзане, щоб вона змінила свою думку. Вона наставилась, щоб вернутися сюди, як цивільна людина — до тебе.